

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Studie evaluace 10/2010

Projekt: *Příprava dětí a mladých lidí na vstup do samostatného života“*

Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.10/11.0006

OBSAH

Úvod	3
1. Výchozí situace	4
2. Kriminalita dětí z ústavních zařízení	10
3. Projekt Evropského sociálního fondu	13
4. Hodnocení projektu	24
Závěr	

ÚVOD

Studie evaluace vznikla v rámci projektu „*Příprava dětí a mladých lidí na vstup do samostatného života*“, CZ.1.07/1.2.10/11.0006, jehož řešitelem je Pedagogická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě a poskytovatelem dotace Moravskoslezský kraj. Studie je výstupem klíčové aktivity č. 3 „Včasné zajištění péče o děti se sociokulturním znevýhodněním – hodnocení vzdělávacího programu“.

Studie byla vytvořena v úzké spolupráci s projektovým týmem, který poskytl všechny potřebné podklady, jimiž byla zpětná vazba ze strany dětí (absolventů kurzu) a jejich vychovatelů, kteří děti na kurzech doprovázeli. Jednalo se o vyplněné hodnotící dotazníky, které děti po návratu z kurzu vyplňovaly již vzdáleně ze svých domovů elektronicky prostřednictvím samostatných webových stránek projektu. Vyplnění dotazníku bylo dobrovolné a anonymní. Z celkového počtu dětí vyplnilo dotazníky 46,65 %. Výstupy z dotazníků jsou podrobně rozpracovány v části 3 této studie. Dále pro zpracování studie bylo čerpáno z hodnocení vychovatelů zapojených do projektu.

Studie mapuje situaci dětí a mládeže, kteří z různých důvodů žijí v zařízeních institucionální péče. Zejména se zabývá jejich složitou výchozí situací při odchodu z těchto zařízení do samostatného života. Samostatná kapitola je věnována také Kriminalitě dětí z ústavních zařízení.

Výsledky studie jednoznačně potvrdily velký zájem mladých lidí, které čeká v blízké době vstup do samostatného života, o nabízený kurz. Věřím, že Ostravská univerzita bude mít příležitost v rámci dalších projektů pokračovat v dobře rozvinuté spolupráci se zařízeními institucionální péče.

RNDr. Tomáš Hudec

1. Výchozí situace

1.1. Počet dětí v zařízeních institucionální péče v České republice

Je smutným faktem, že ne každému bylo a stále je umožněno vyrůstat ve fungující rodině. Děti, o které se jejich rodiče nemohou z různých důvodů starat, musí vyrůstat v různých zařízeních ústavní výchovy. V České republice existují dva typy ústavní výchovy. Děti do tří let jsou umisťovány do kojeneckých ústavů či dětských domovů, které jsou spravovány Ministerstvem zdravotnictví. Děti od 3 do 18 let (případně zletilé osoby do 19 let) jsou pak umisťovány do školských zařízení, které spravuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Připravuje-li se zletilá osoba soustavně na své budoucí povolání, zařízení jí může poskytovat náhradní výchovnou péči až do 26 let.

Těmito školskými zařízeními jsou diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou a výchovný ústav.

Ze statistiky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vyplývá, že v roce 2000 se ve 191 školských zařízeních pro výkon ochranné a ústavní výchovy (tj. pro děti od tří let) nacházelo celkem 7 333 dětí, z toho v dětských domovech bylo 4 624 dětí, 478 dětí bylo v dětských výchovných ústavech, 736 dětí ve výchovných ústavech pro děti a mládež, 1 026 ve výchovných ústavech pro mládež, 258 dětí se nacházelo v dětských diagnostických ústavech a 211 v diagnostických ústavech pro mládež.

Z celkového počtu 7 333 dětí v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy bylo 482 dětí předškolního věku. Dalších víc než 2 000 dětí žilo v kojeneckých ústavech a dětských domovech zdravotnických.

V roce 2009 již statistika uvádí v České republice celkem 229 těchto školských zařízení, v nichž žije celkem 7 878 dětí a téměř 2500 dětí pak žije v kojeneckých ústavech.

Díky těmto faktům se Česká republika, bohužel, řadí na přední místa v Evropě, v počtu dětí vyrůstajících mimo svou vlastní rodinu. Evropské prvenství pak naše republika drží v přepočtu dětí umístěných v ústavní výchově (na 100.000 obyvatel), kdy za sebou nechala např. Bulharsko, Rumunsko, Ukrajinu a další země.

Tab.č. 1 Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy podle zřizovatele a zařízení (zdroj Český statistický úřad)

stav k 31.10.2009

zřizovatel, zařízení	počet ústavů	počet ložnic	počet dětí						
			celkem	z toho dívky	s cizím státním občanstvím	na útěku	před zahájením povin.škol. docházky	plnící povinnou školní docházku	po ukončení povinné školní docházky
celkem	229	2 559	7 878	3 210	119	504	507	4 081	3 290
dětský domov 5)	151	1 456	4 704	2 183	24	61	426	2 920	1 358
dětský domov se školou 3)	31	331	787	186	26	72	5	704	78
výchovný ústav 2)	33	560	1 534	435	20	256	41	28	1 465
diagnostický ústav 4)	14	212	853	406	49	115	35	429	389
MŠMT	79	1 124	3 212	1 052	95	443	84	1 198	1 930
dětský domov 5)	2	25	54	25	-	-	3	37	14
dětský domov se školou 3)	31	331	787	186	26	72	5	704	78
výchovný ústav 2)	32	556	1 518	435	20	256	41	28	1 449
diagnostický ústav 4)	14	212	853	406	49	115	35	429	389
Kraj	139	1 368	4 518	2 093	24	61	413	2 795	1 310
dětský domov 5)	139	1 368	4 518	2 093	24	61	413	2 795	1 310
Soukromník	8	55	123	53	-	-	6	70	47
dětský domov 5)	7	51	107	53	-	-	6	70	31
výchovný ústav 2)	1	4	16	-	-	-	-	-	16
církev	3	12	25	12	-	-	4	18	3
dětský domov 5)	3	12	25	12	-	-	4	18	3

1) lůžková kapacita je stanovena podle projektovaného nejvyššího počtu lůžek, přípustného podle platných hygienických předpisů, nikoliv podle skutečného počtu ubytovaných

2) výchovný ústav pečuje o děti starší 15let se závažnými poruchami chování (výjimečně starší 12let), při výchovném ústavu může být jako jeho součást zřízena střední škola, výjimečně základní nebo speciální

3) do dětského domova se školou mohou být umísťovány děti zpravidla od 6let do ukončení povinné školní docházky

4) pobyt dítěte v diagnostickém ústavu trvá zpravidla 8 týdnů, po dobu nezbytného komplexního vyšetření. Po ukončení vyšetření jsou děti umísťovány v zařízeních s dlouhodobějším pobytem

5) do dětského domova mohou být umísťovány děti ve věku zpravidla od 3 maximálně do 18let. Rovněž se zde umísťují nezletilé matky spolu s jejich dětmi.

1.2 Problematika dětí vyrůstajících v zařízeních ústavní výchovy

„Ústav je do jisté míry světem pro sebe, ostrovem samostatného řádu, v němž je život omezenější a předvídatelnější než v okolním světě.“ (O. Matoušek)

Analýza odborníků ministerstva vnitra přinesla mimo jiné údaj, že průměrná doba, po kterou děti zůstávají v dětských domovech, činí **14,5 roku**. Z toho vyplývá, že děti prožijí v ústavu téměř celé své dětství. Většina dětí je do ústavu přijata ihned po narození do 1. roku věku. Vědecké výzkumy ukázaly, že nejdůležitější část mozku, pravá hemisféra, kde jsou aktivovány věci jako vztah k lidem, důvěra, schopnost mít někoho rád, se vyvíjí prvních 18 – 24 měsíců života. Když dítě žije v jakémsi vzduchoprázdnu, střídají se sestřičky, ústavy, tak v pěti letech pak bývá dítě problémové. Když dítě nemá adekvátní péči v tomto věku, vyroste z něj problémový dospělý a tento proces je prakticky nevratný.

Prof. Matějček

Studiem podmínek vývoje dítěte v ústavech – v prostředí psychického strádání neboli deprivace, se dlouhodobě zabýval světově uznávaný dětský psycholog, prof. Matějček: *„Tyto děti trpí tzv. psychickou deprivací, což je stav, který vzniká, jestliže člověk nemá uspokojovány základní psychické potřeby v dostačující míře a po dosti dlouhou dobu. U dětí je to zejména mateřská láska.“*

Dítě potřebuje:

- *být podněcováno, stimulováno v oblasti zrakové, sluchové, hmatové atd. Potřebuje kolem sebe nejen různé hračky, pěkné prostředí, ale i lidi, kteří se s ním mazlí, usmívají se na ně. Všechny tyto podněty působí kladně na jeho celkový vývoj - jejich nedostatek nebo jednostrannost vývoj naopak narušují a zpomalují.*

- *mít kolem sebe smysluplný svět, tj. určitou stálost věcného a sociálního prostředí, které dítě prostřednictvím matky poznává a orientuje se v něm. Již v kojeneckém věku projevují děti radost, když objeví ve svém prostředí nějaký řád, nějakou pravidelnost a mohou je ovlivnit vlastní činností.*

- mít trvalý kladný vztah k mateřské osobě (nemusí to být biologická matka), dále kladný opětovaný vztah k dalším členům rodiny, později vrstevníkům, což vystupuje do popředí zvláště ve školním věku a v pubertě. Dále je to potřeba důvěrných vztahů mezi chlapci a dívkami, potřeba životního partnera a u většiny lidí opět potřeba mít děti.
- někam patřit (sociální role) – do rodiny, do skupiny kamarádů, dalších společenství – a mít tam alespoň přijatelnou roli a pozici. Dítě si v interakci s okolím postupně uvědomuje své "já", vytváří si své sebevědomí, sebepojetí, svou identitu, což se dotváří ve věku dospívání.
- sdílet s někým společnou otevřenou budoucnost. Tuto společnou budoucnost má dítě právě v rodině. Nemůže ji mít v ústavní výchově, kde negativně prožívá nejistotu, zda a kdy se vrátí do své původní rodiny.

Psychická deprivace je tedy vážné narušení psychického vývoje, může se projevit v celé struktuře osobnosti, v chování, v sociálním začlenění, v celé životní orientaci.

U dětí útlého věku, tedy do tří let, se deprivace projevuje opožďováním celého psychomotorického vývoje. Nápadná je povrchnost a nediferencovanost citů a sociálních vztahů, chudší duševní obzor, nezúčastněná nebo rozmrzelá nálada, nedětsky vážný výraz.

V předškolním věku přetrvává u deprivovaných dětí povrchnost citových vztahů.

Ve školním věku mají téměř všechny deprivované děti horší prospěch, než odpovídá jejich skutečným intelektovým schopnostem. Tato skutečnost se nedá vysvětlit jen zanedbaností ve špatných rodinách. I děti z dětských domovů, které jsou i v mimoškolní době v péči pedagogicky vzdělaných vychovatelů, projevují tento rys, stejně jako menší motivaci pro učení. **U školních dětí se také často projevuje deprivace nápadnostmi a výkyvy v chování, zvláště v sociálním styku.**

*Po traumatizujících zážitcích v rodině a po zpretrhání všech vztahů v důsledku změn prostředí se mohou objevit **neurotické potíže, prohlubuje se citová otupělost a nedůvěra k lidem, někdy také agresivita.***

V pubertálním a adolescentním věku mají potíže se sociálním začleňováním nespokojenost se sociální pozicí, neadekvátní sebehodnocení), dále to bývá posunutá hierarchie hodnot, nežádoucí rysy charakteru, zvýšené nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu, drogách atd.

Důsledky prožité deprivace mohou přetrvávat i do dospělosti. I v případě, že se deprivovaní jedinci dostanou do lepšího prostředí, mohou mít problémy v partnerských vztazích, jako rodiče bývají nejistí ve výchově svých dětí.

Obtíže mladých lidí opouštějících ústavní péči

Mladý člověk, který strávil většinu svého dosavadního života v ústavní výchově **nemá tedy vůbec jednoduchou výchozí situaci:**

- odcházejí z prostředí jim důvěrně známého, poskytujícím jim jistotu a řád, do většinou neznámého prostředí. V tuto chvíli jim pak především schází běžná rodinná ochranná opatření při osamostatnění.
- nedobrým vkladem do života jsou pro ně také v mnoha případech sociálně patologické jevy rodičů – výrazná genetická zátěž (alkoholismus, trestná činnost, snížený intelekt),
- bývají často vztahově naivní, nejsou schopni uspokojivě se zamilovat, navazují jen povrchní a účelové vztahy, či jsou naopak hodně důvěřiví, velice rychle s jinými lidmi skamarádí a mohou tak naletět lehce podvodníkům,
- i přesto, že v domovech hovoří se svými vychovateli o hospodaření s domácím rozpočtem, prioritách placení služeb (nájem, služby spojené s bydlením, jídlo, oblečení a pak až zábava, cigarety), nejsou schopni ve většině případů hospodařit se svými finančními prostředky,

- nejsou schopni, respektive nemají možnost z vlastních počátečních prostředků zajistit si takový standard bydlení a spotřeby, na který byli ze zařízení zvyklí. Snaha hledat řešení nápravy této situace vede často k trestné činnosti, prostituci apod.
- systém odměn a trestů vede k účelovému chování, což brání rozvoji svědomí jakožto vnitřní zábrany před špatným chováním.
- praxe potvrzuje, že ti, kteří prožili velkou část dětství v ústavní péči, nejsou často schopni integrovat se bez komplikací do společnosti, mají velké problémy při plnění rodičovské role, jejich děti mnohdy končí v ústavní výchově nebo jsou zanedbávány či týrány, nejsou schopni navazovat trvalé a kvalitní manželské vztahy, dosahují nižšího vzdělání, než umožňuje jejich vrozená inteligence, vykazují vysokou míru kriminality (viz kapitola 2).

I přes veškerou snahu vychovatelů nemají děti standardní model rodiny a v mnoha případech mají velké obtíže po dosažení dospělosti se vstupem do samostatného života. V této souvislosti je proto velice důležitá především podpora jejich vzdělání, všestranného rozvoje a také snaha dopřát těmto dětem rovné příležitosti k zapojení se do samostatného života po opuštění dětského domova.

2. Kriminalita dětí z ústavních zařízení

V říjnu roku 2007 byly na webových stránkách Ministerstva vnitra ČR zveřejněny výsledky dlouhodobé analýzy osudu dětí, které v roce 1995 – 2004 opustily institucionální péči. Celkově se jednalo o 17 454 dětí.

Cílem analýzy bylo získat reálnou představu o tom, jakým způsobem funguje systém péče o děti ohrožené sociálně patologickými jevy a o děti, které již mají zkušenost s pácháním trestné činnosti. Pozornost byla věnována vývoji sociálně patologických jevů a kriminální minulosti dětí, otázce včasné intervence a následné péče, ukládání ústavní a ochranné výchovy, problematice útěků z institucionální péče a spolupráci institucí, do jejichž působnosti péče o ohrožené a delikventní děti spadá. Zvýšená pozornost byla věnována kriminální kariéře dětí po opuštění institucionální péče.

Výzkumem této problematiky se zabýval Institut pro kriminologii a sociální prevenci. Dospěl k následujícím závěrům:

- Nezletilí klienti ze souboru dětí s nařízenou ústavní nebo ochrannou výchovou již v předškolním věku žili téměř ze 40 % v neúplné rodině. O většinu sledovaných jedinců se starala sama matka, otec bývá mnohdy pouze formálním vychovatelem.
- Rodiny klientů jsou kurátory pro mládež hodnoceny dosti kriticky, a to z hlediska výchovného. Toto výchovné klima se v průběhu života dítěte zhoršuje - v době výzkumu jen 6 % z nich žilo v kvalitním výchovném prostředí.
- Rodiče klientů jsou z hlediska vzdělanostní úrovně výrazně pod standardem populace. Vzdělanostní úroveň odpovídá i profesní zařazení. Vztah rodičů k práci je hodnocen v lepším případě jako průměrný, přičemž hůře jsou hodnoceni rómské rodiče.
- Nejpatologičtější projevem rodičovského selhání je týrání dětí. Odehrálo se téměř v pětina rodin zkoumaných klientů. Nejčastější obětí byl sám klient, někdy rovněž jeho sourozenec nebo matka. Týrání mělo nejčastěji podobu nepřiměřeného fyzického trestání nebo psychického deptání klienta, někdy kombinací obou.

2.1 Trestná činnost dětí, které opustily institucionální péči

- Během let 1995 - 2004 opustilo institucionální péči celkem 17 454 dětí.
- Celkově se trestné činnosti dopustilo 9 751 dětí (tj. 56 %).
- Z celkového počtu dětí se před a během pobytu v institucionální péči dopustilo trestné činnosti pouze 3 209 dětí, tj. 18 %, tzn. že (žádné) trestné činnosti se před a během pobytu nedopustilo 14 245 dětí, tj. 82 %.
- Trestné činnosti až po odchodu z institucionální péče se dopustilo 8 866 dětí, tj. 51 % z celkového počtu, z nich do roka po odchodu spáchalo trestný čin 1 681 dětí, tj. asi 10 % z celkového počtu.

2.2 Závěry

U mnoha dětí se díky umístění v institucionální péči povede jejich sociálně patologický vývoj zbrzdit, nebo dokonce zcela zastavit. Po opuštění ústavu přichází nedostatečně připraveno na normální život, který se diametrálně liší od maximálně „režimovaného zažitého modelu života v zařízení“, do zcela nepřipraveného prostředí, v němž nedošlo od odebrání dítěte k žádné podstatné změně k lepšímu.

- 51 % (8 866) mladých lidí se poprvé dopustilo trestné činnosti až poté, co opustili institucionální péči.
- 41 % mladých lidí začalo páchat trestnou činnost až po roce od opuštění zařízení.

Toto zjištění jednoznačně vypovídá o tom, že umístění dítěte do institucionální péče v mnoha případech znamená jen jeho detenci a pouhé přerušení sociálně patologického vývoje, který po opuštění ústavu buď dále pokračuje, nebo se díky nevhodným podmínkám, do nichž se vrací, teprve nastartuje. Příčin selhání mladých lidí po opuštění ústavní péče je více a bezesporu k nim patří i prostředí ústavů a jejich režim, ve kterých mnohé děti prožijí řadu let.

Odborníky je trvale kritizován:

- vysoký počet dětí v některých zařízeních, které neumožňuje individuální práci s nimi a tedy ani nevytváří podmínky pro individuální rozvoj osobnosti.
- režim dne či týdne, který je koncipován jako absolutní dohled pracovníků nad činností a projevy dětí. Takový režim, který jsou děti nuceny dodržovat, podporuje pouze jejich pasivitu a manipuluje s nimi. Každé dítě je striktním uplatňováním režimu trvale formováno; je naučeno jíst v přesný čas, spát stanoveně dlouho, hrát si v přesně vymezený čas. Nerozhoduje se, nepřemýšlí, pouze pasivně přijímá rozhodnutí jiných.

Analýza Ministerstva vnitra dále uvádí, že neexistuje dostatečná následná pomoc pro ty, kteří ze zařízení odchází. Ostravská univerzita v Ostravě reaguje na tuto situaci přípravou a realizací projektů, jejichž hlavním cílem je pomoci dětem a mladým dospělým s přípravou na nelehký vstup do samostatného života po odchodu ze zařízení institucionální péče.

3. Projekt Evropského sociálního fondu

V období od listopadu 2008 do října 2010 byla Ostravská univerzita v Ostravě řešitelem projektu „*Příprava dětí a mladých lidí na vstup do samostatného života*“. Projekt volně navazoval na dřívější spolupráci s dětskými domovy a výchovnými ústavami během projektu Phare 2.1/122 „*Systém vzdělávání informačních komunikačních technologií v zařízeních institucionální péče*“ a projektu OP RLZ CZ.04.1.03/3.1.15.2/0267 „*Podpora zvyšování vzdělanosti dětí v zařízeních institucionální péče*“.

Projekt reagoval na současnou situaci dětí odcházejících z ústavních zařízení. Chtěl přispět ke zlepšení této složité etapy v životě mladých lidí, kteří opouštějí brány domova vytvořením systému jejich celkové přípravy na běžný mimoústavní život a svým zaměřením rovněž přispět k rozvoji velmi důležitých klíčových kompetencí u těchto dětí, a to komunikace a kooperace.

Hlavními cíli projektu byly:

- Tvorba speciálního vzdělávacího programu „Můj nový život“ pro děti a mladé dospělé žijící v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.
- V 5-ti břízích kurzu proškolit 100 dětí ve věkové struktuře 15 – 20 let z dětských domovů a výchovných ústavů Moravskoslezského kraje.

Výstupy projektu byly definovány následovně:

- vytvoření 7 tématických modulů vč. přednášek a zpracování podpůrných výukových textů k jednotlivým tématům
- vytvoření e-learningové podoby tohoto programu a samostatných webových stránek projektu s odkazem na vytvořený e-learningový kurz vč. poučení pro uživatele
- vytvoření informačního systému „Fiktivní domácnost“
- studie evaluace

Cílovou skupinou v projektu byly:

- děti z dětských domovů, dětských domovů se školou a výchovných ústavů
- děti a mladí dospělí se speciálními vzdělávacími potřebami
- mladí dospělí odcházející ze zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Vzhledem k tématickému zaměření aktivit byla věková struktura cílové skupiny v rozmezí 15 – 20 let s tím, že byl předpoklad účasti těch, kterých se odchod ze zařízení institucionální péče bezprostředně týkal.

Projekt se jim snažil zejména:

- usnadnit start do života získáním praktických vědomostí a dovedností
- zlepšit jejich schopnost osamostatnit se
- zjednodušit a urychlit jejich zapojení do běžného života
- naučit se „učit se“ i přes náročnější specifika jejich vzdělávání
- zvýšit jejich uplatnitelnost na trhu práce

Snažil se však především přispět k rozvoji jejich osobnosti a v nemalé míře podpořit a rozvinout základní občanské dovednosti.

3.1 Výukové moduly

Vzdělávací program „Můj nový život“ byl tvořen sedmi ucelenými tématickými bloky s celkovou dotací 76 hodin:

- 34 h prezenční výuky
- 42 h distanční vzdělávání = práce v e-learningovém kurzu (splnění vědomostních testů a korespondenčního úkolu v programu „Fiktivní domácnost“)

Prezenční výuku tvořila část teoretická (16,5 h) a část praktická (17,5 h).

Teoretická část se uskutečnila v Ostravě v učebnách Pedagogické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě, středisku primární péče RENARKON, o.p.s a byla doplněna dvěma exkurzemi na Okresním soudu v Ostravě - Porubě a ve Vazební věznici Ostrava.

Praktická část proběhla v Beskydech v hotelu Mesit, který se stal vítězem výběrového řízení na tuto zakázku.

Modul 1: *Prevence patologických jevů – teoretická část*

Rozsah: 4,5 vyučovací hodiny

- 3 vyučovací hodiny téma „Drogy a závislosti“
- Lektoři: Jan Hlaváč, David Kondělka
- Osnova modulu:
 - Přehled drog dle jednotlivých typů rozdělení vč. legálních drog
 - Popis závislosti, kasuistika
 - Péče o drogově závislé (terénní programy, kontaktní centra, terapeutické komunity, doléčovací centrum)

- 1,5 vyučovací hodiny téma „Kriminalita dětí a mládeže – prevence“
- Lektoři: Městská policie Ostrava, skupina prevence
- Osnova modulu:
 - Diskuse o roli městského policisty, obětích, svědcích a pachatelích
 - Krádež nebo loupež?
 - Přestupek nebo trestný čin?
 - Modelová situace – krádež mobilního telefonu
 - DVD ukázky na téma např. Krádež, Loupež, Záškoláctví, Alkohol

Učební text: Prevence patologických jevů, 78 str., autoři: J. Hlaváč, D. Kondělka, D. Šamajová, L. Kubzová

Na základě žádosti samotných zařízení se součástí modulu v průběhu přípravné fáze navíc stala exkurze do Vazební věznice. 2 skupinám dětí se podařilo navštívit přímo prostory Vazební věznice. Ostatním účastníkům již nebyla exkurze vzhledem k přísným bezpečnostním nařízením umožněna. Byla adekvátně nahrazena besedou na půdě Ostravské univerzity.

Exkurze ve Vazební věznici nebo beseda na téma „Život za mřížemi“

Lektor: Mgr. Rostislav Brož, PhDr. Jiří Pavlů (speciální pedagogové, Vazební věznice)

Místo konání: učebna OU

Modul 2: Domácnost – teoretická část

Rozsah: 2 vyučovací hodiny

Lektoři: Mgr. Viktor Rímeš, Mgr. Richard Mohyla

Osnova modulu:

- Bydlení a domácnost (možnosti získání bydlení, práva a povinnosti majitele bytu a uživatele bytu, placení bytu a služeb s bydlením spojených, co se stane, když přestanu platit poplatky apod.)
- Rodinný rozpočet (jak ho vést, priority výdajů. Práce jako základní nástroj pro získávání financí, státní sociální pomoc a podpora).

- Řešení finančních potíží (banky a jejich produkty)

Učební text: Domácnost, 81 str., autoři: J. Kopčanský, R. Mohyla

Součástí tohoto modulu byla rovněž exkurze u soudu.

Exkurze na Okresním soudu v Ostravě - Porubě (4 h)

Soudce: Mgr. Igor Krajdl

- účast na přímém přelíčení
- cvičná ukázka průběhu líčení u soudu
- získání zkušenosti (dobré i špatné) s kriminalitou

Modul 3: Zaměstnání – teoretická i praktická část

Rozsah: 7 vyučovacích hodiny

- 2 vyučovací hodiny v rámci teoretické části v Ostravě
- Lektor: Mgr. Kamila Őrdóghová
- Osnova modulu:
 - Informace potřebné při první návštěvě úřadu práce
 - Seznámení s možnostmi přípravy na trh práce před ukončením studia
 - Způsoby možného hledání zaměstnání
- 5 vyučovacích hodin v rámci praktické části v Beskydech – Fiktivní pohovor do zaměstnání
- Lektoři: Ing. Miroslav Konvičný, Ing. Lenka Kovářiková, Ing. Zdeněk Novotný (AHRA-Human Resource Agency, s. r. o.)
- Osnova modulu:
 - Pochopení důležitosti prvního dojmu
 - Zvládnutí verbálních a neverbálních zásad komunikace při přijímacím pohovoru (praktický nácvik)
 - Otázky zaměstnavatele při přijímacím pohovoru
 - Otázky uchazeče o zaměstnání
 - Výuka byla vedena formou diskuse a praktického nácviku

Učební text: Zaměstnání, 66 str., autoři: K. Őrdóghová, P. Kazík, M. Konvičný

Modul 4: Práce s PC a digitální fotografie – teoretická část

Rozsah: 4 vyučovací hodiny (2 hodiny práce s PC s celou skupinou, další 2 hodiny zájemci mohli absolvovat přednášku na téma Digitální fotografie, ostatní účastníci pokračovali s lektorem v práci s PC)

- 4 vyučovací hodiny – Práce s PC
- Lektor: Vladimír Janák
- Osnova modulu:
 - Seznámení s prací v e-learningovém kurzu (předání hesel účastníkům, praktická ukázka práce v e-learningovém prostředí MOODLE vč. programu IS „Fiktivní domácnost“) - 2 h
 - Internet jako zdroj informací, jako silný nástroj a pomocník, bezpečnost internetu – 2 h
- 2 vyučovacích hodiny – Digitální fotografie
- Lektor: Petr Piechowicz
- Osnova modulu:
 - Historie fotografování
 - Fotoaparát a jeho funkce
 - Co udělat pro dobrou fotografii – stručné rady
 - Výběr fotografií, jejich zpracování, základní úpravy
 - Nejčastější chyby (praktické ukázky na fotografiích)

Učební text: Práce s PC a digitální fotografie, 66 str., autoři: V. Janák, P. Piechowicz

Modul 5: Rodina, vztahy a rodinné právo – praktická část

Rozsah: 5,5 h (3 na sebe tematicky navazující přednášky)

- 1,5 vyučovací hodiny – Rodinné právo
- Lektor: Mgr. Judita Kachlová
- Osnova modulu:
 - Výběr partnera
 - Partnerské vztahy – jejich druhy a vznik z pohledu rodinného práva
 - Když přijdou děti
 - Když děti nepřicházejí
 - Zánik partnerství

- 2 vyučovací hodiny - Domácí násilí
- Lektor: PhDr. Ivana Fialová
- Osnova modulu:
 - Co je to domácí násilí?
 - Pachatelé domácího násilí
 - Rizikové vlastnosti a chování aneb na co dát pozor při výběru partnera, partnerky
 - Důvody, proč lidé zůstávají v partnerském vztahu s násilnickým partnerem, partnerkou
 - Co potřebuje oběť domácího násilí a jaké jsou její možnosti

- 2 vyučovací hodiny – Mezilidské vztahy
- Lektor: PhDr. Jan Svoboda
- Osnova modulu:
 - Jak umím vnímat svět kolem sebe?
 - Jak umím odhadnout druhého člověka?
 - Určení typu osobnosti dle oblíbených barev, typu písma

Učební text: Rodina, vztahy a právo, 93 str., autoři: I. Fialová, J. Kachlová, J. Svoboda

Modul 6: Speciální vzdělávání – praktická část

Rozsah: 3 vyučovací hodiny

Lektoři: PhDr. Jana Swierkoszová, Bc. Kateřina Nickelová

Osnova modulu:

- Přiblížení jednotlivých specifických poruch učení na čteném příběhu o dívce, která je bystrá, pracovitá, snaží se a přece má potíže.
- Ilustrace poruch učení na příkladech významných jedinců (vědci, známí herci, zpěváci, členové současných královských rodin)
- Poruchy učení nemusí být překážkou v dosažení životních cílů
- Praktické návody, cvičení ke zvládnutí poruch učení

Učební text: Speciální vzdělávání, 52 str., autoři: J. Swierkoszová, K. Nickelová

Modul 7: Sociální dovednosti – praktická část

Rozsah: 4 vyučovací hodiny

Lektoři: Ilona Symerská, Irena Matrosová

Osnova modulu:

- Seznámení se se širokým spektrem hodnot, porozumění sobě, druhým, skupině, sestavení hodnot podle vlastních priorit, význam hodnot v našem životě.
- Procvičování sociálních dovedností na modelových situacích – základy týmové práce a role v sociální skupině, základy komunikace, převzetí odpovědnosti za své jednání a chování.

Učební text: Rozvoj sociálních dovedností, 60 str., autoři: H. Kubíčková, I Symerská, I. Matrosová

3.2 Realizace projektu

Realizace projektu v sobě zahrnovala přípravnou fázi, v rámci které byly vytvořeny obsahové náplně jednotlivých modulů. Nutno vyzvednout to, že se na této fázi projektu podíleli zejména odborníci z praxe, jejichž zkušenosti jsou neocenitelným přínosem pro naplnění hlavních cílů projektu, zejména přínos pro cílovou skupinu.

Další fází, tou nejvýznamnější, byla realizace samotného vzdělávacího kurzu „Můj nový život“. Kurz s časovou dotací 34 h pro prezenční výuku byl rozdělen na teoretickou část (16,5 hodiny) a praktickou část (17,5 hodiny).

3.2.1 Kurz „Můj nový život“

V rámci realizace projektu proběhlo celkem 5 běhů kurzu s tím, že 1. běh byl během pilotním. Na základě praktických zkušeností z pilotního běhu pak došlo k úpravě kurzu a učebních materiálů tak, aby byly pro děti co nejvíce přínosné. Projekt plánoval proškolení 100 dětí a mladých lidí, ve skutečnosti prošlo kurzem celkem 112 dětí. Termíny kurzů vč. počtu účastníků jsou zobrazeny v tabulce č. 2:

Tabulka č. 2: Realizace kurzů

<u>Běh kurzu</u>	<u>Termín</u>	<u>Část</u>	<u>Počet účastníků</u>
1. běh	14. – 15. 5. 2009	teoretická	20
1. běh	23. – 24. 5. 2009	praktická	20
1. běh - exkurze	3. 6. 2009		20
2. běh	3. – 5. 11. 2009	teoretická	21
2. běh	21. – 22. 11. 2009	praktická	21
3. běh	10. – 12. 11. 2009	teoretická	25
3. běh	28. – 29. 11. 2009	praktická	25
4. běh	9. – 11. 3. 2010	teoretická	22
4. běh	19. – 21. 3. 2010	praktická	22
5. běh	6. – 8. 4. 2010	teoretická	24
5. běh	16. – 18. 4. 2010	praktická	24

Z důvodu časového odstupu mezi teoretickou a praktickou částí byli někteří účastníci z důvodu nemoci nahrazeni jinými. Absolvování teoretických modulů na sebe znalostně nenavazovalo, tudíž nahrazení jinými účastníky nepředstavovalo problém. Důležité bylo zejména to, že místo v kurzu bylo využito a informace se dostaly k cílové skupině.

Jako absolvent byl započítán účastník, který absolvoval plnou časovou dotaci kurzu 76 h (tedy 34 h prezenční výuky a následných 42 h distančního vzdělávání) nebo, pokud došlo k záměně dětí, tak byly tyto dvě děti započteny jako jeden absolvent do monitorovacího indikátoru.

Kurz 76 h, teoretická + praktická část + distanční vzdělávání	112 absolventů, z toho 48 dívek, 64 chlapců
---	---

Celkem tedy úspěšně absolvovalo kurz „Můj nový život“ 112 dětí a mladých dospělých. Všichni účastníci obdrželi certifikát.

Do projektu se zapojilo celkem 17 zařízení v rámci Moravskoslezského kraje (16 dětských domovů a 1 výchovný ústav), což představovalo 74 % z celkového počtu zařízení v rámci MSK.

Jednotlivá zapojená zařízení:

- Výchovný ústav Ostrava-Hrabůvka
- Dětský domov Bukovanského, Ostrava-Slezská Ostrava
- Dětský domov Na Vizině, Ostrava-Slezská Ostrava
- Dětský domov Reymontova, Ostrava-Hrabová
- Dětský domov Budišov nad Budišovkou
- Dětský domov Čeladná
- Dětský domov Frýdek-Místek
- Dětský domov Fulnek
- Dětský domov Lichnov
- Dětský domov Havířov
- Dětský domov Melč
- Dětský domov Milotice nad Opavou
- Dětský domov Nový Jičín
- Dětský domov Opava
- Dětský domov Příbor
- Dětský domov Velké Heraltice
- Dětský domov Vrbno pod Pradědem

3.2.2 Informační systém „Fiktivní domácnost“

Součástí přípravné fáze kurzu bylo vytvoření IS „Fiktivní domácnost“, který umožnil účastníkům vyzkoušet si práci s domácím rozpočtem na příkladu modelových situací. Každý sám se mohl rozhodnout, jak bude nakládat s finančními prostředky v reakci na 5 nenadálých životních situací (např. narození dítěte, ztráta zaměstnání, nemoc, okradení, vytopení). Program účastníkům nabídne vždy 3 možné varianty řešení, přičemž vyhodnocení každého úkolu se jim ihned po zvolení varianty řešení zobrazí na počítači.

S programem byli účastníci seznámeni v rámci kurzu, a to na přednášce „Práce s PC“. Úkoly v programu pak plnili již vzdáleně ze svých domovů, což bylo součástí distanční části kurzu.

Program si účastníci stáhli a volně dále mohou stahovat v rámci e-learningového kurzu (viz níže bod 3.2.3).

3.2.3 E-learningový kurz

Poslední částí přípravné fáze byl převod kurzu „Můj nový život“ do e-learningové podoby. E-learningový kurz byl pod heslem přístupný na <http://moodle.osu.cz/> či prostřednictvím odkazu na samostatných webových stránkách projektu <http://projekty.osu.cz/domovy/www/>. E-kurz koresponduje s jednotlivými tématy teoretické a praktické části kurzu. Jeho součástí jsou i samohodnotící testy, program „Fiktivní domácnost“ a všechny výukové texty v elektronické podobě s možností stáhnout si tyto soubory i do vlastního počítače.

Účastníci byli seznámeni s prací v e-learningovém prostředí MOODLE opět v rámci kurzu, a to na přednášce „Práce s PC“, kdy jim byly předány jednotlivě rovněž přístupové údaje.

4. HODNOCENÍ PROJEKTU

3.1 Hodnocení projektu účastníky

Účastníci kurzů po jejich skončení hodnotili prostřednictvím internetového dotazníku různé oblasti, které byly posléze vyhodnoceny a zpracovány do přehledných grafů. Následují vyhodnocení jednotlivých běhů očima samotných účastníků projektu.

I. běh

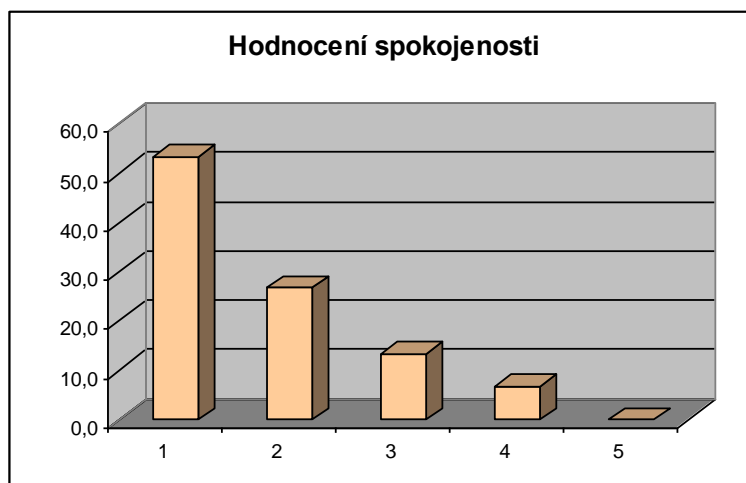
počet účastníků: 20

počet dotazníků: 15

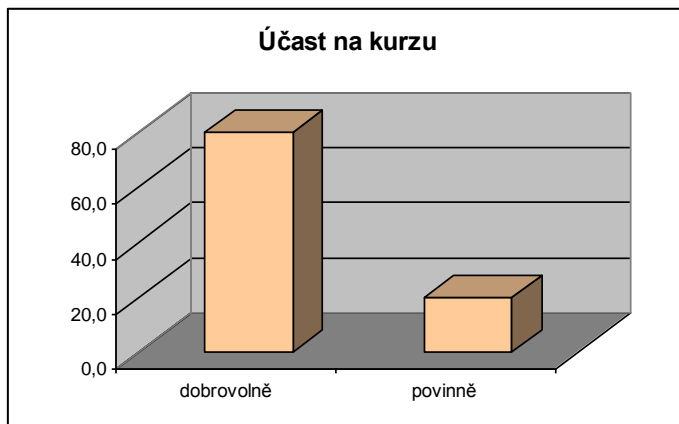
návratnost: 75 %

Celkové hodnocení kurzu probíhalo na škále 1 až 5 s hodnocením jako ve škole (jednička nejlepší).

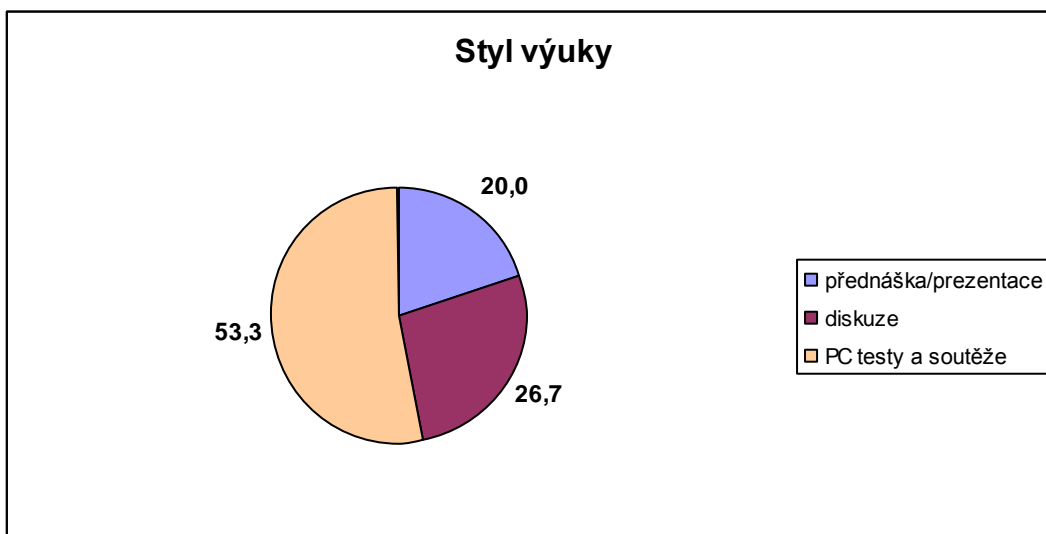
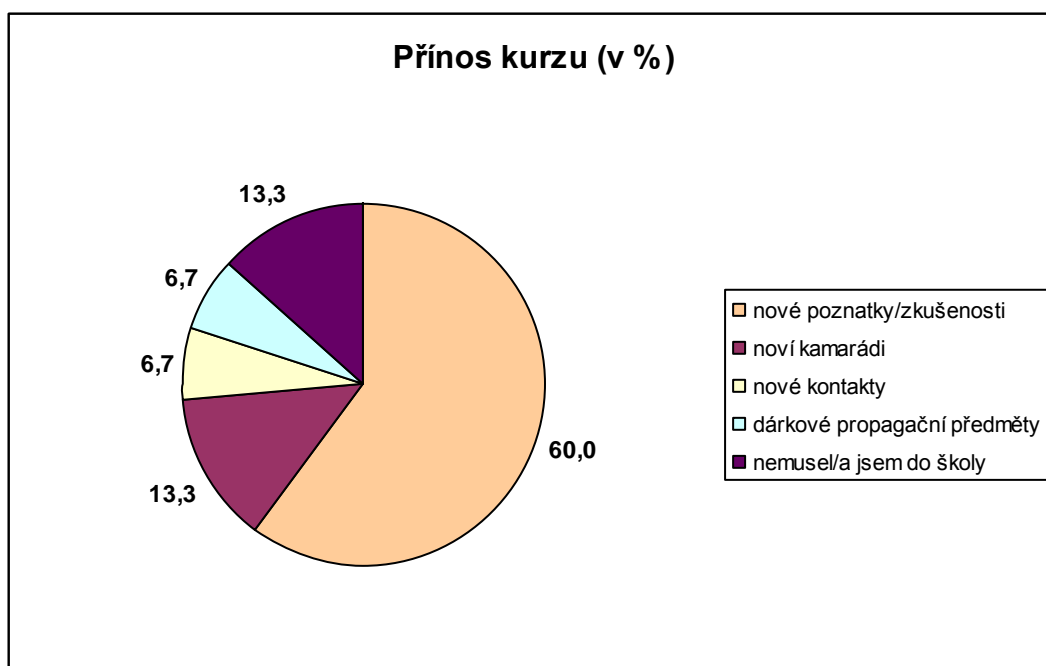
Hodnocení			%
známka 1	8		53,3
známka 2	4		26,7
známka 3	2		13,3
známka 4	1		6,7
známka 5	0	15	0

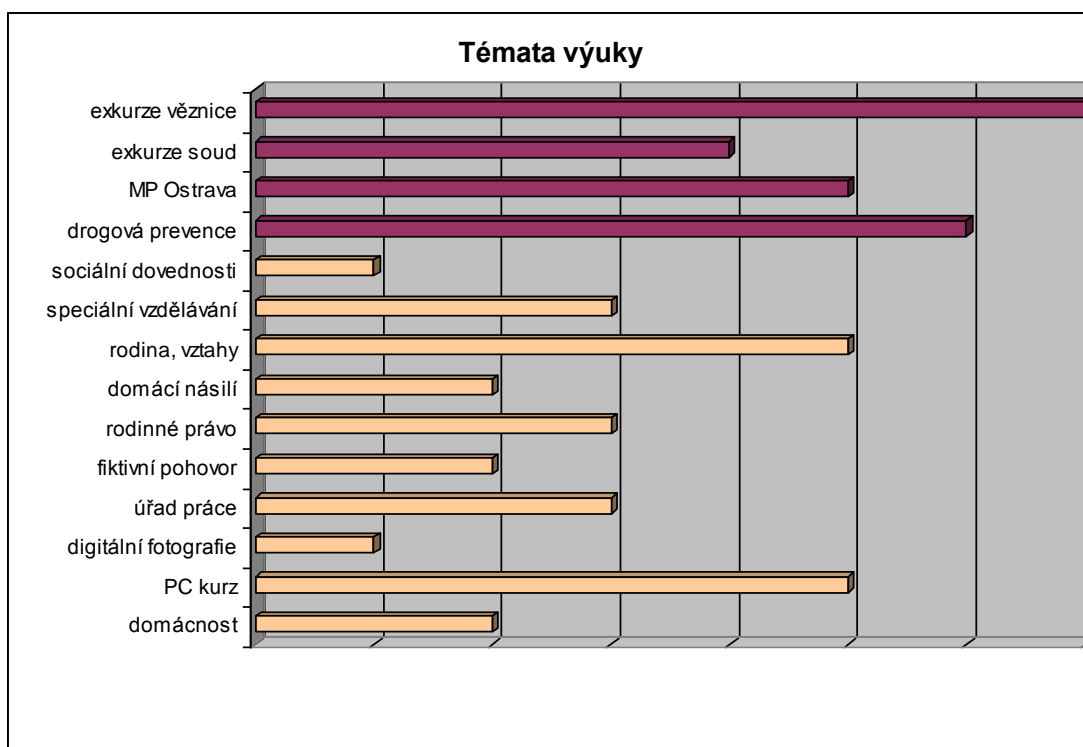

Dále byla hodnocena dobrovolnost zapojení se do kurzu, přínos kurzu, styl výuky a témata kurzu. Zvláště byla hodnocena témata týkající se klíčové aktivity se zaměřením na prevenci patologických jevů (drogová prevence, prevence kriminality Městská policie Ostrava, exkurze Okresní soud Ostrava a exkurze Vazební věznice).

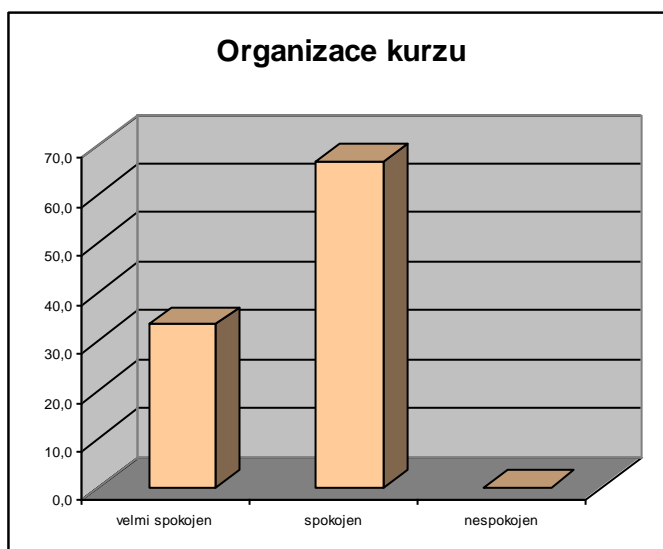

Účast na kurzu		%
dobrovolně	12	80
povinně	3	20

Pro potřeby projektového týmu bylo hodnoceno také organizační zajištění kurzu, aby v dalších bžích mohlo být jakýmkoli nedostatkům ze strany organizátorů předcházeno.

Spokojenost			%
velmi spokojen	5		33,3
spokojen	10		66,7
nespokojen	0	11	0

II. běh

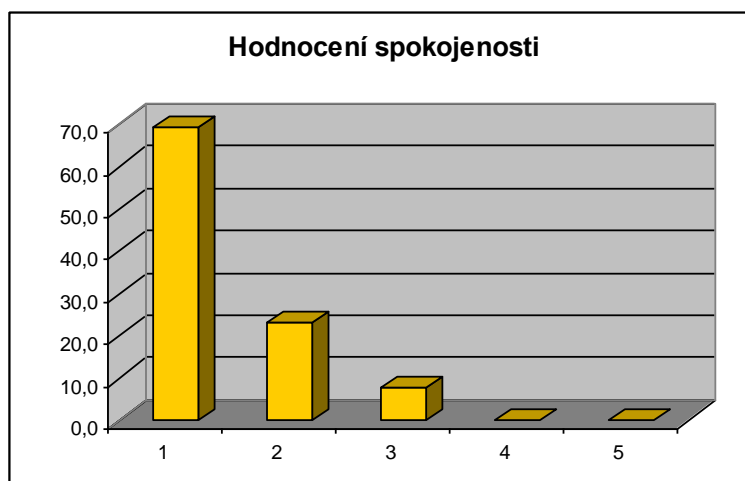
počet účastníků: 21

počet dotazníků: 13

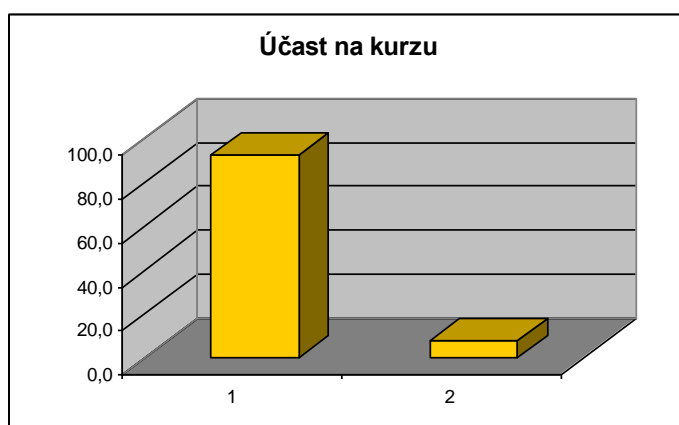
návratnost: 61,9 %

Celkové hodnocení kurzu probíhalo na škále 1 až 5 s hodnocením jako ve škole (jednička nejlepší).

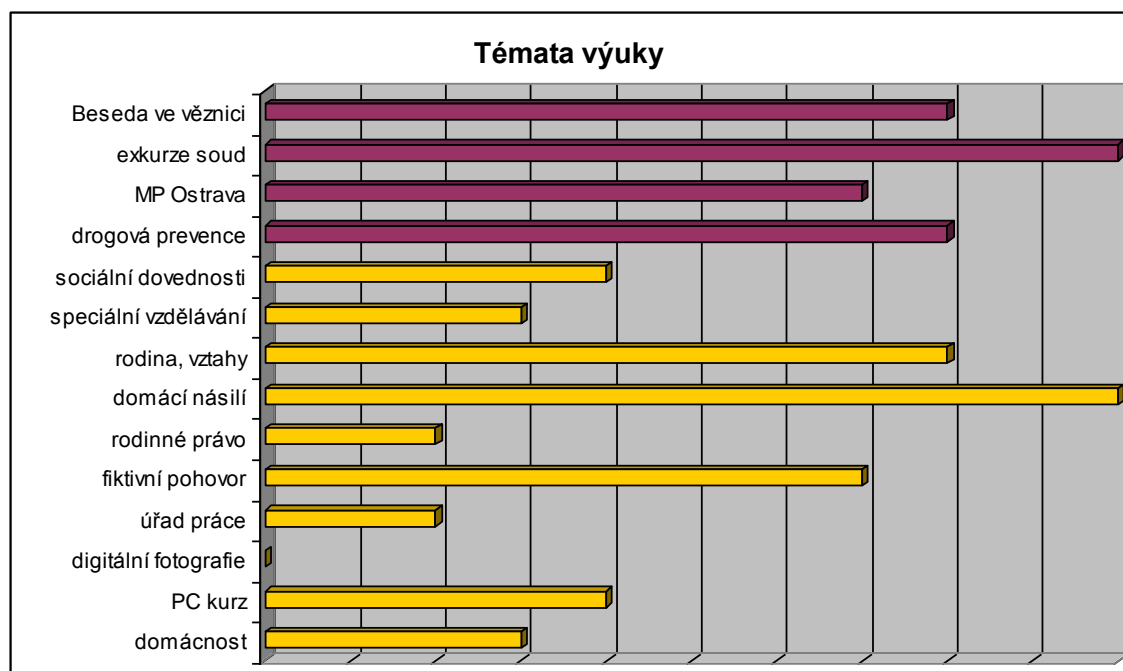
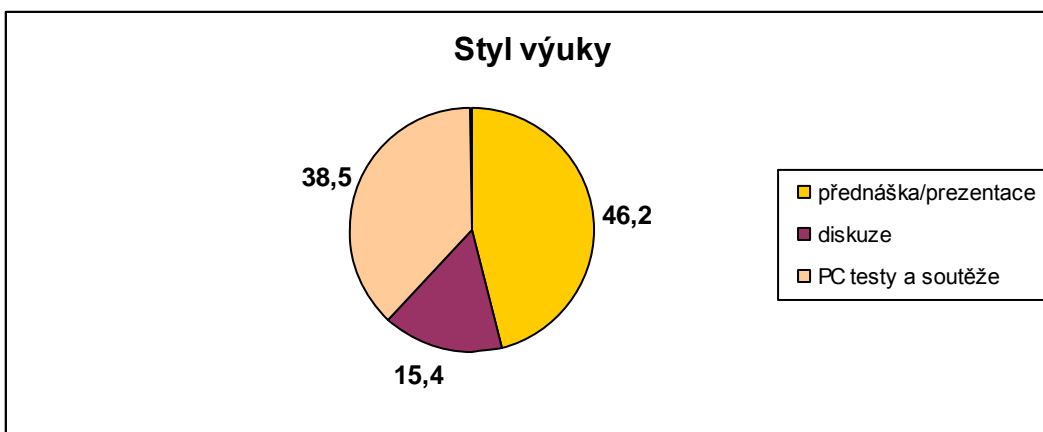
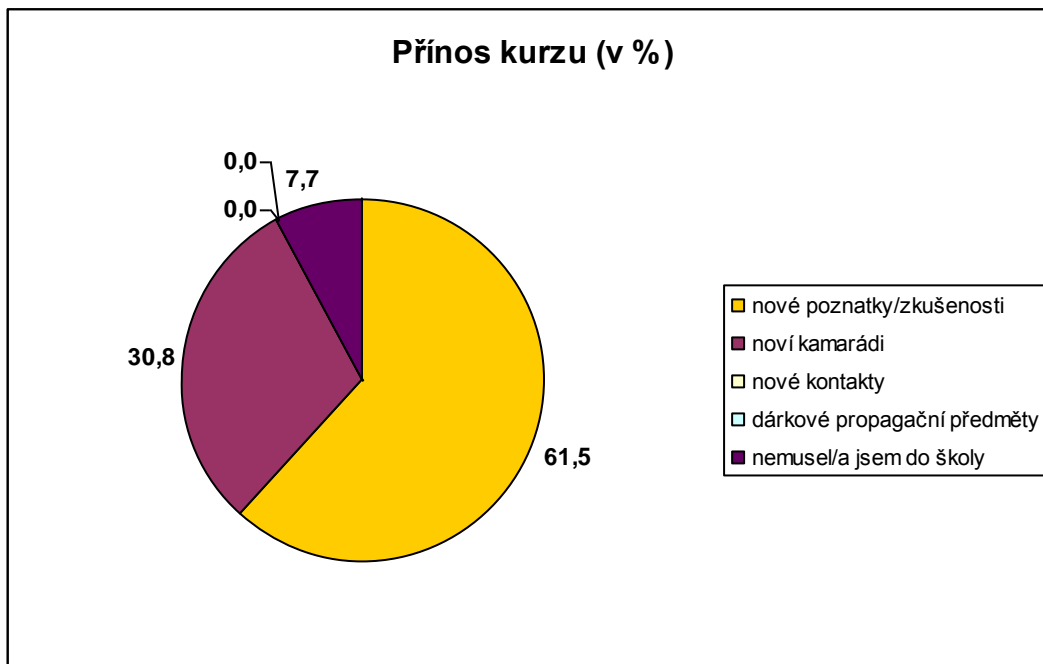
Hodnocení			%
známka 1	9		69,2
známka 2	3		23,1
známka 3	1		7,7
známka 4	0		0,0
známka 5	0	13	0,0

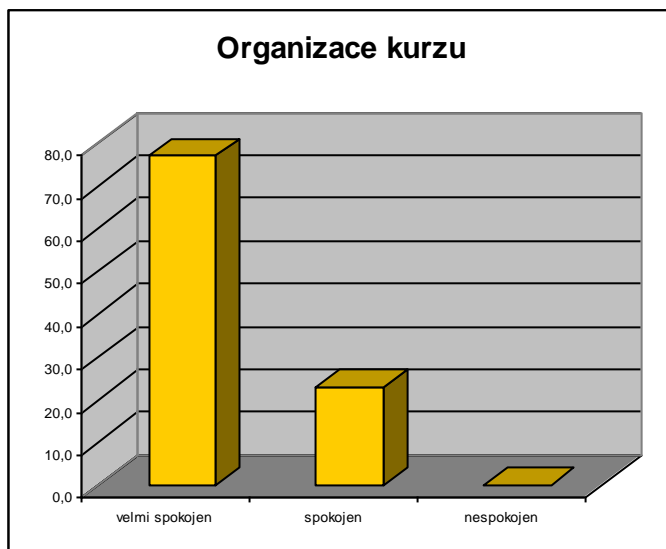
Dále byla hodnocena dobrovolnost zapojení se do kurzu, přínos kurzu, styl výuky a témata kurzu. Zvláště byla hodnocena témata týkající se klíčové aktivity se zaměřením na prevenci patologických jevů (drogová prevence, prevence kriminality Městská policie Ostrava, exkurze Okresní soud Ostrava a exkurze Vazební věznice).

Účast na kurzu		%
dobrovolně	12	92,3
povinně	1	7,7

Pro potřeby projektového týmu bylo hodnoceno také organizační zajištění kurzu, aby v dalších bžích mohlo být jakýmkoli nedostatkům ze strany organizátorů předcházeno.

Spokojenost			%
velmi spokojen	10		76,9
spokojen	3		23,1
nespokojen	0	13	0,0

III. běh

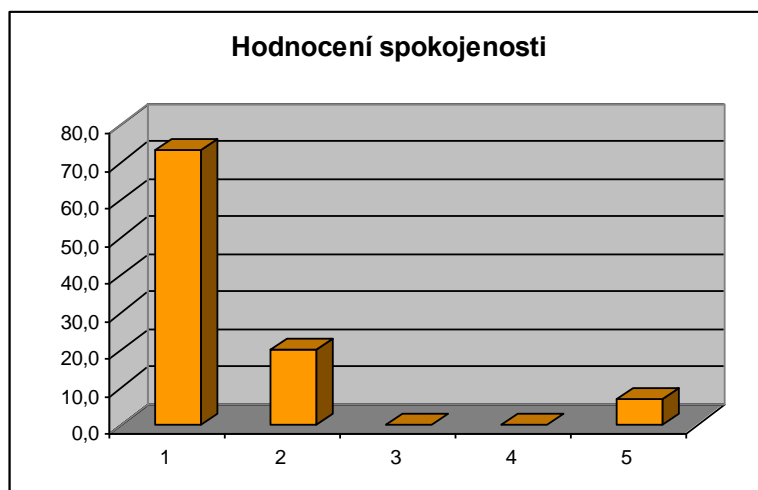
počet účastníků: 25

počet dotazníků: 15

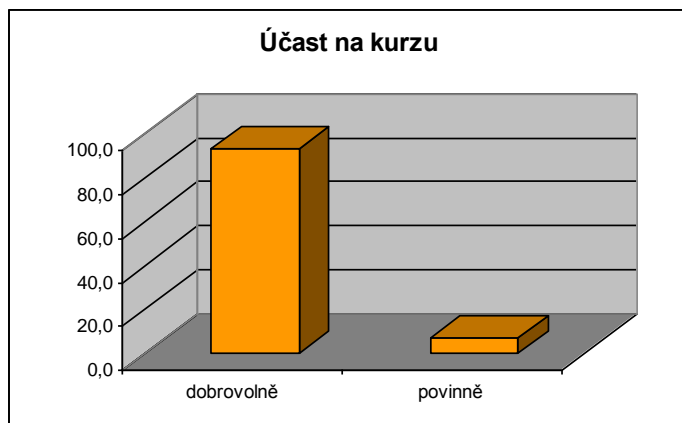
návratnost: 60 %

Celkové hodnocení kurzu probíhalo na škále 1 až 5 s hodnocením jako ve škole (jednička nejlepší).

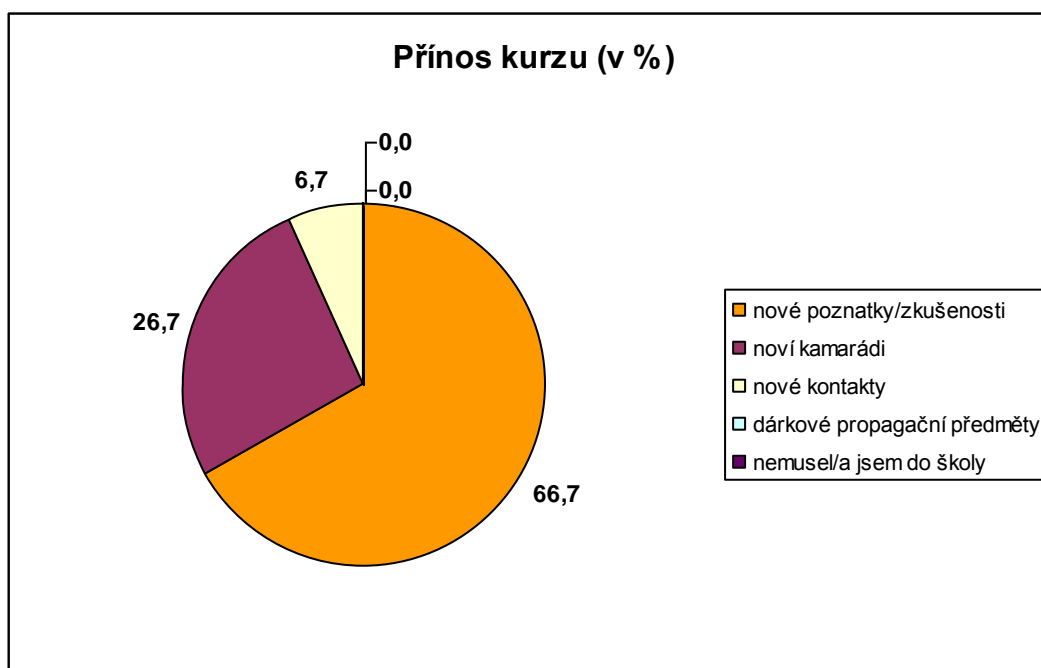
Hodnocení			%
známka 1	11		73,3
známka 2	3		20,0
známka 3	0		0,0
známka 4	0		0,0
známka 5	1	15	6,7

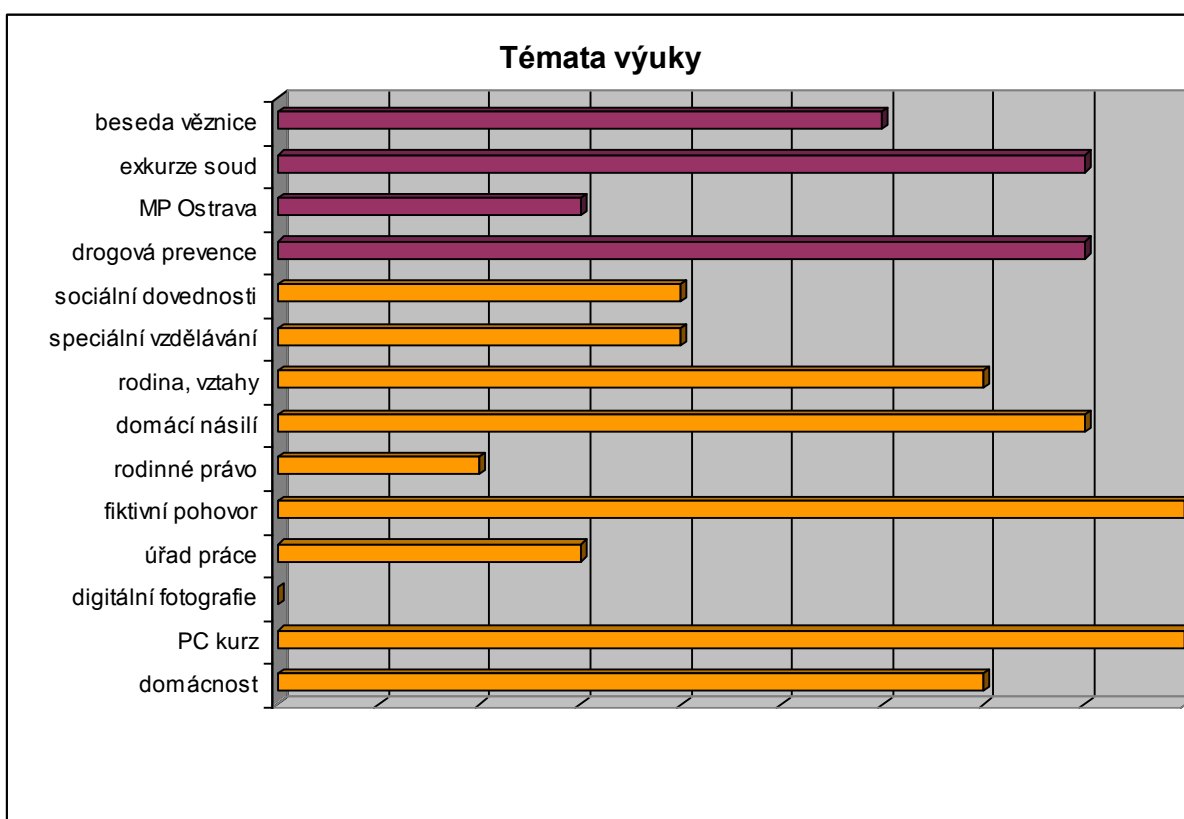
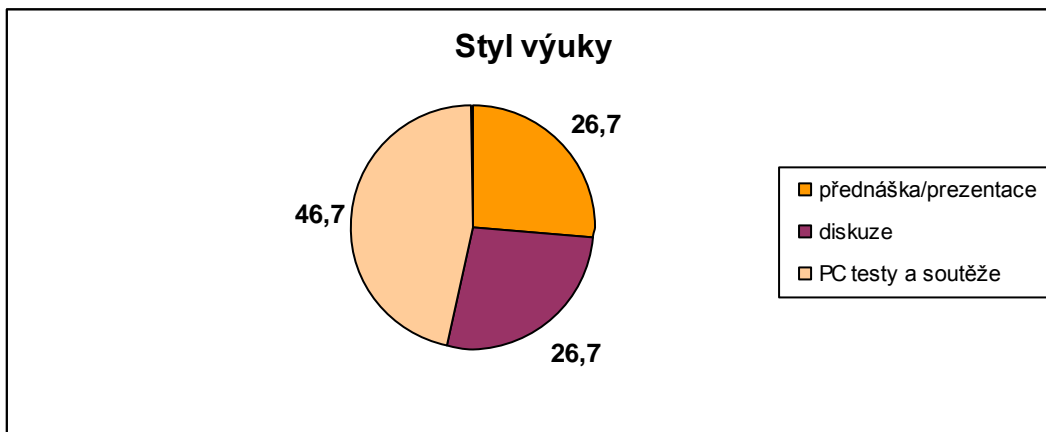

Dále byla hodnocena dobrovolnost zapojení se do kurzu, přínos kurzu, styl výuky a témata kurzu. Zvlášť byla hodnocena témata týkající se klíčové aktivity se zaměřením na prevenci patologických jevů (drogová prevence, prevence kriminality Městská policie Ostrava, exkurze Okresní soud Ostrava a exkurze Vazební věznice).

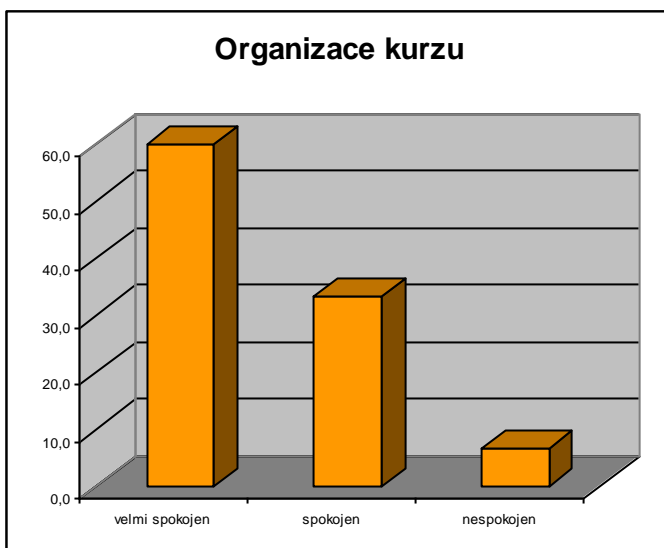

Účast na kurzu		%
dobrovolně	14	93,3
povinně	1	6,7

Pro potřeby projektového týmu bylo hodnoceno také organizační zajištění kurzu, aby v dalších bězích mohlo bět jakýmkoli nedostatkěm ze strany organizátorů předcházeno.

Spokojenost			%
velmi spokojen	9		60,0
spokojen	5		33,3
nespokojen	1	15	6,7

IV. běh

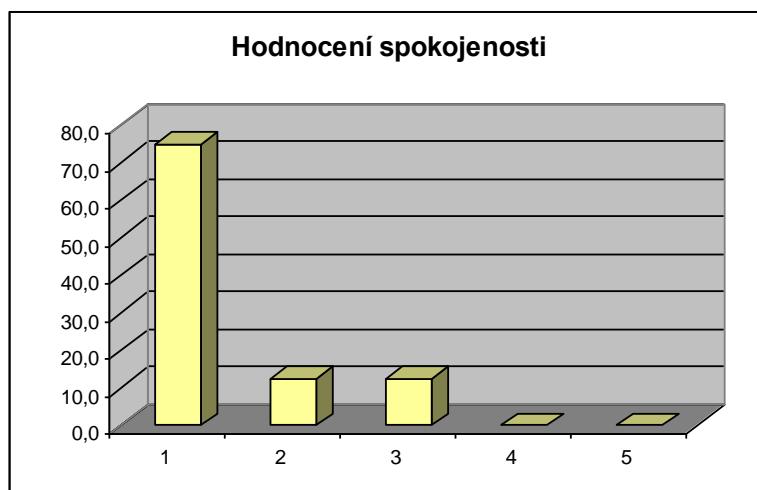
počet účastníků: 22

počet dotazníků: 8

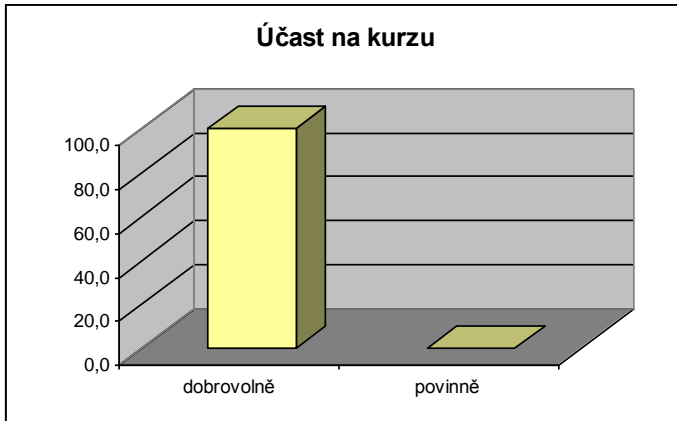
návratnost: 36,4 %

Celkové hodnocení kurzu probíhalo na škále 1 až 5 s hodnocením jako ve škole (jednička nejlepší).

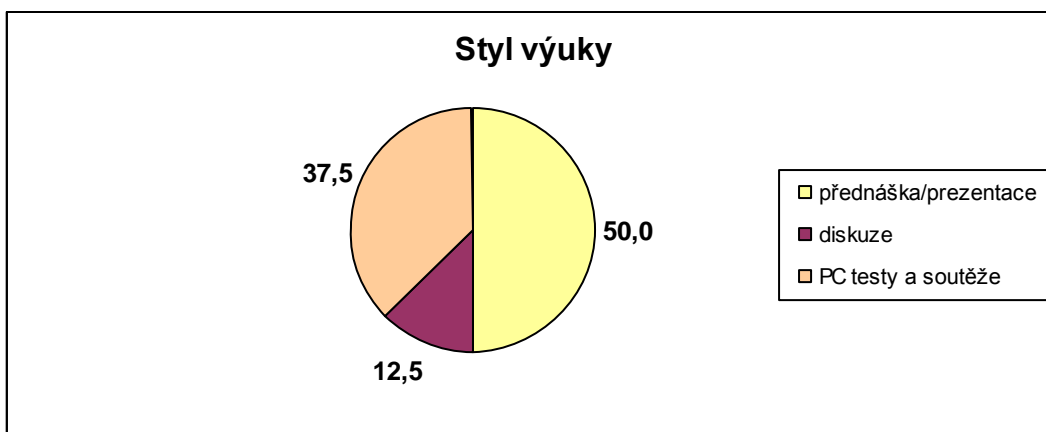
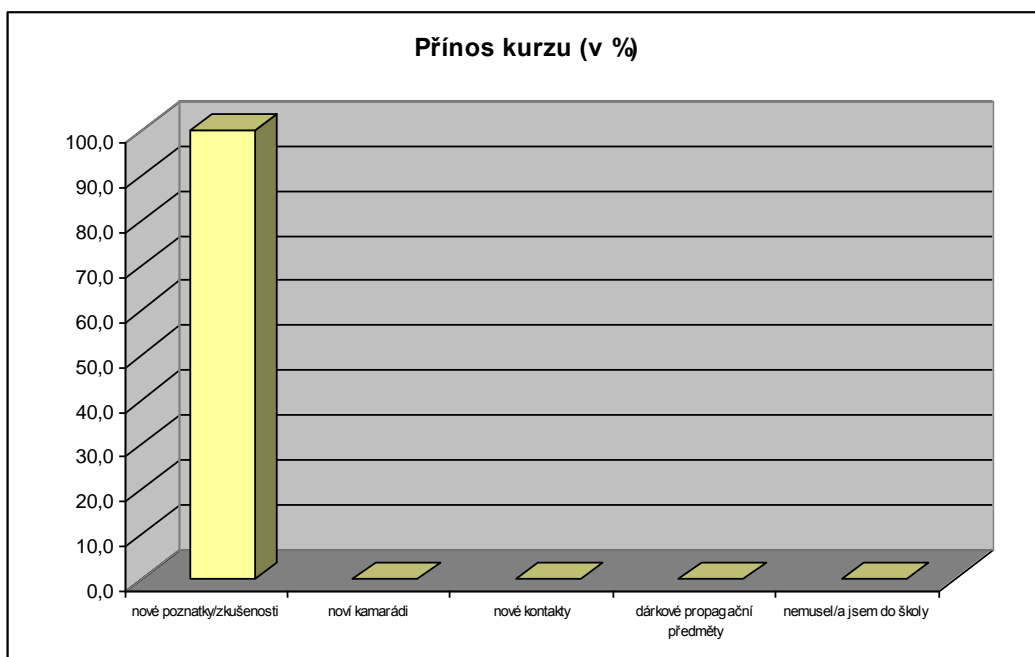
Hodnocení			%
známka 1	6		75,0
známka 2	1		12,5
známka 3	1		12,5
známka 4	0		0,0
známka 5	0	8	0,0

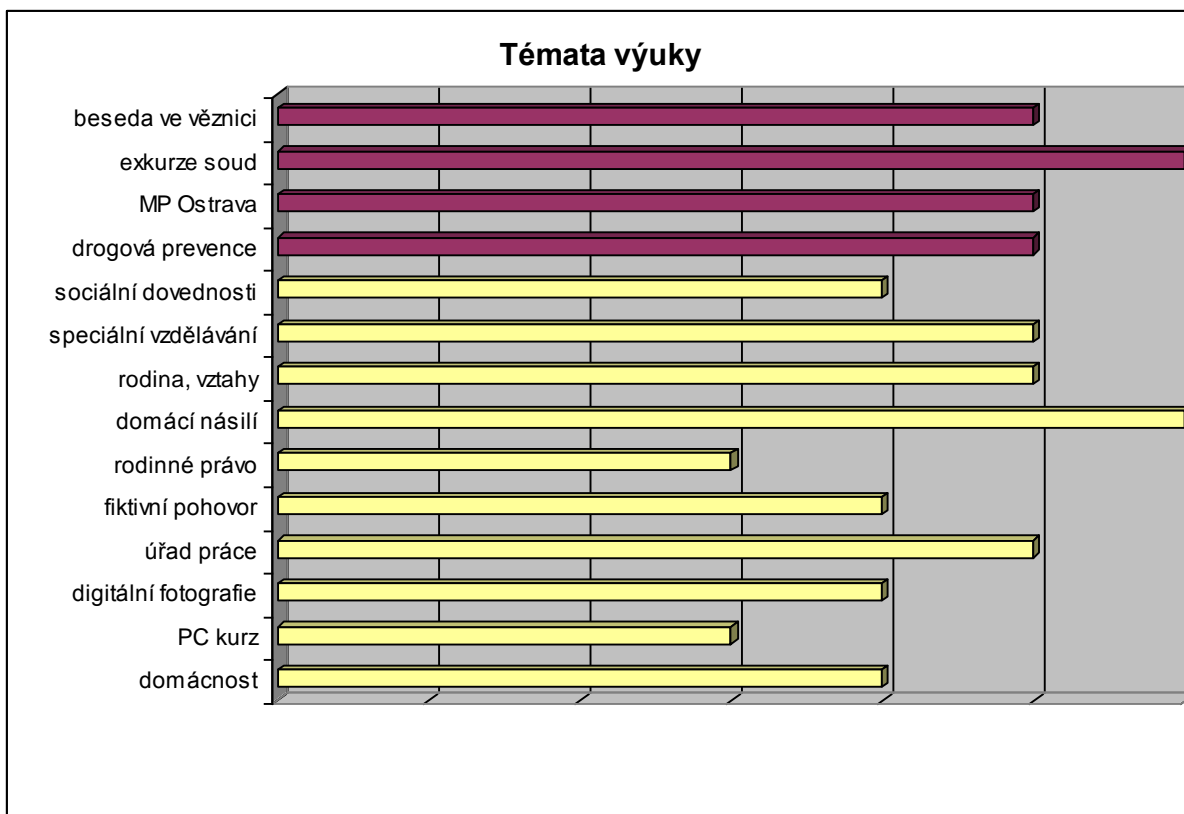

Dále byla hodnocena dobrovolnost zapojení se do kurzu, přínos kurzu, styl výuky a témata kurzu. Zvláště byla hodnocena témata týkající se klíčové aktivity se zaměřením na prevenci patologických jevů (drogová prevence, prevence kriminality Městská policie Ostrava, exkurze Okresní soud Ostrava a exkurze Vazební věznice).

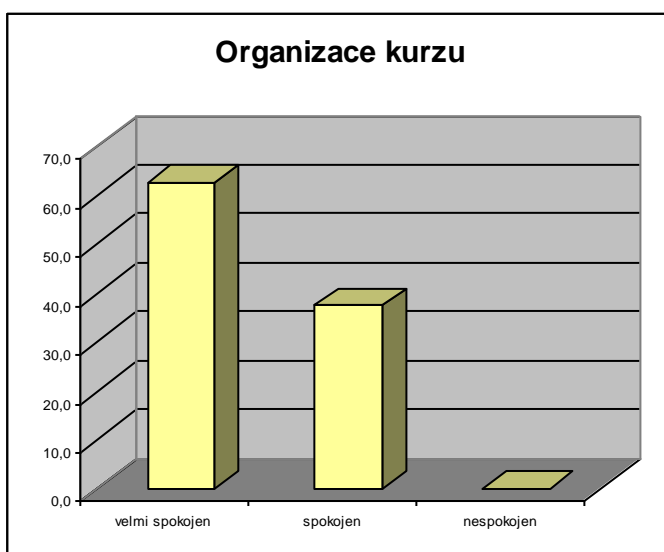

Účast na kurzu		%
dobrovolně	8	100
povinně	0	0

Pro potřeby projektového týmu bylo hodnoceno také organizační zajištění kurzu, aby v dalších běžích mohlo být jakýmkoli nedostatkům ze strany organizátorů předcházeno.

Spokojenost		%
velmi spokojen	5	62,5
spokojen	3	37,5
nespokojen	0	0,0

V. běh

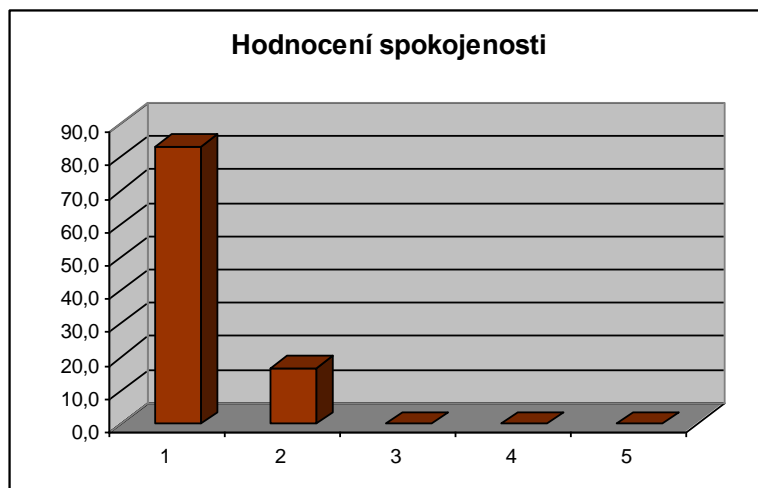
počet účastníků: 24

počet dotazníků: 6

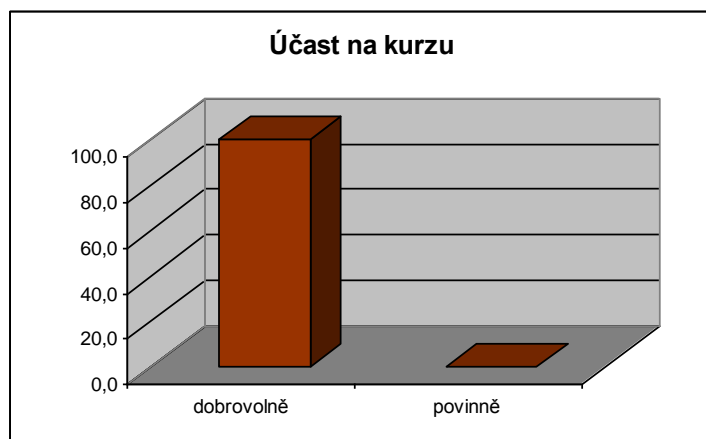
návratnost: 25 %

Celkové hodnocení kurzu probíhalo na škále 1 až 5 s hodnocením jako ve škole (jednička nejlepší).

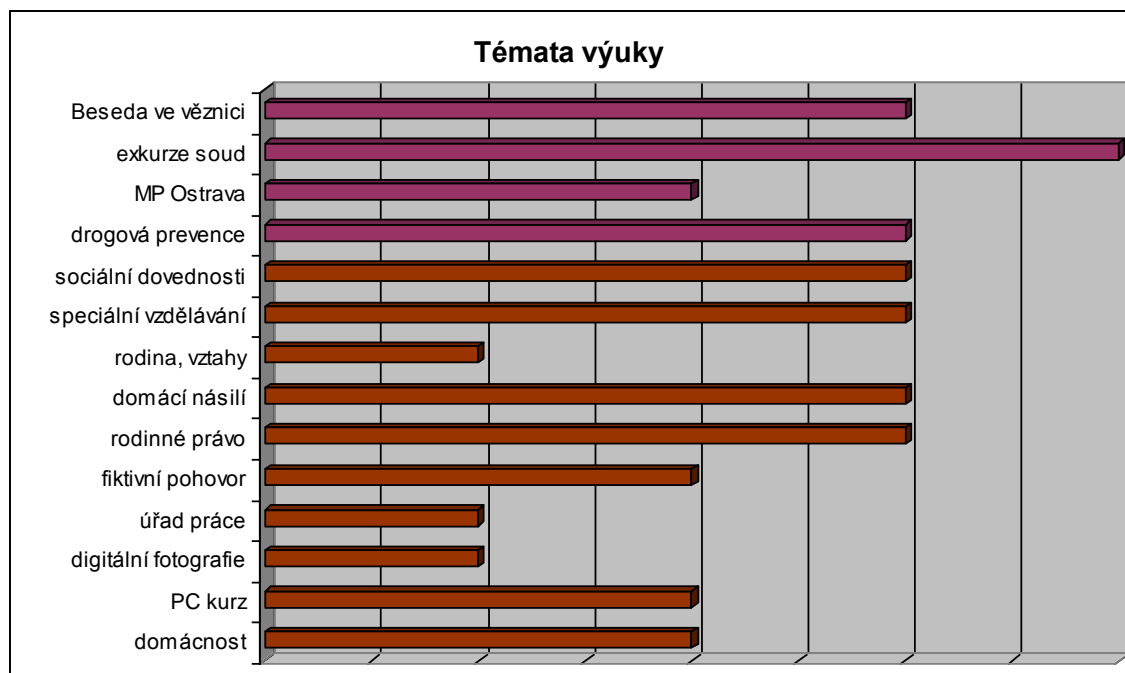
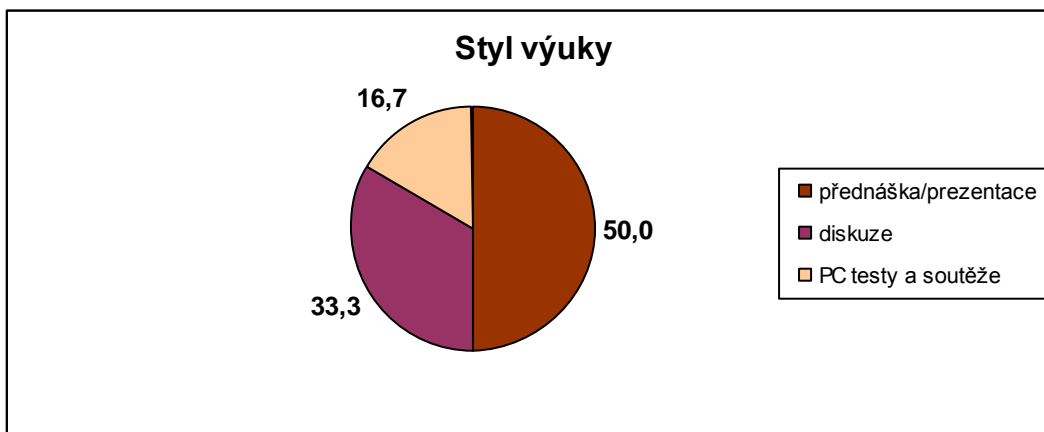
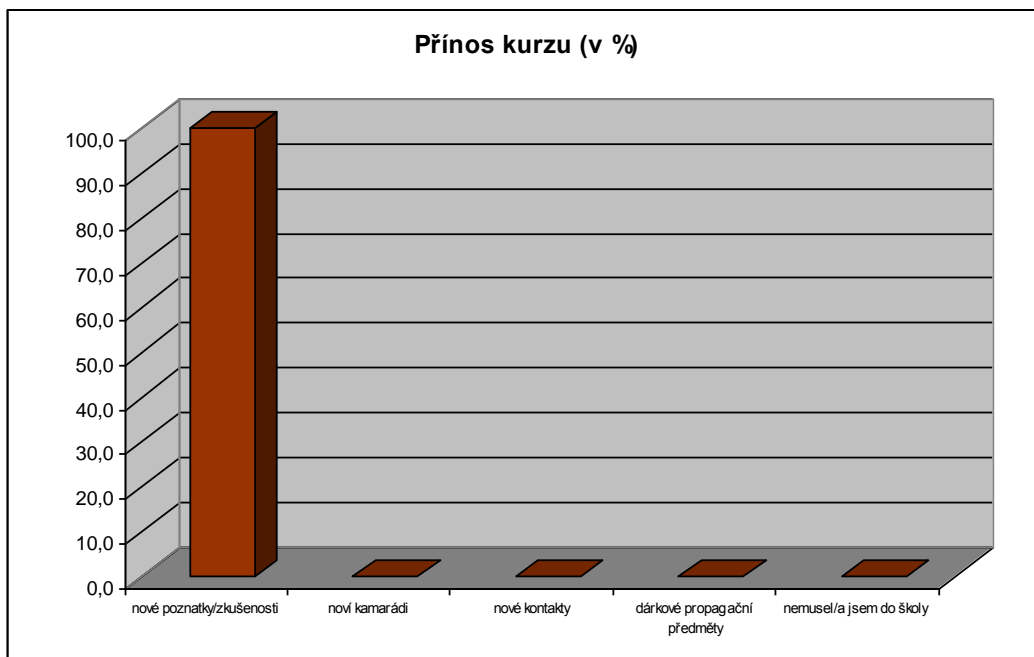
Hodnocení			%
známka 1	5		83,3
známka 2	1		16,7
známka 3	0		0,0
známka 4	0		0,0
známka 5	0	6	0,0

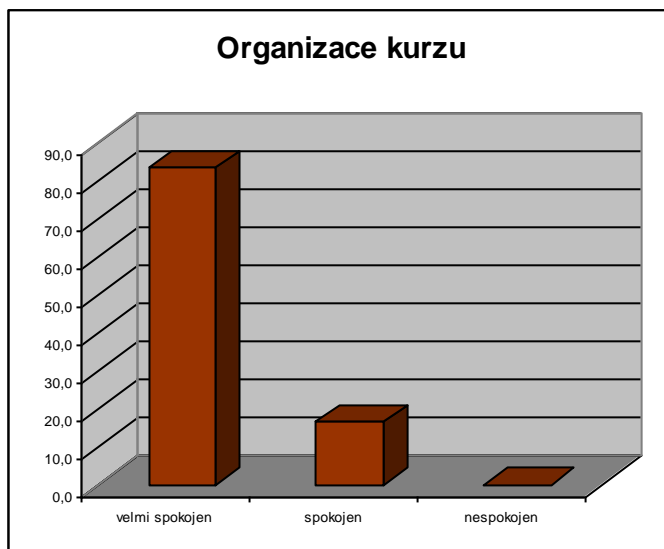
Dále byla hodnocena dobrovolnost zapojení se do kurzu, přínos kurzu, styl výuky a témata kurzu. Zvlášť byla hodnocena témata týkající se klíčové aktivity se zaměřením na prevenci patologických jevů (drogová prevence, prevence kriminality Městská policie Ostrava, exkurze Okresní soud Ostrava a exkurze Vazební věznice).

Účast na kurzu			%
dobrovolně	8		100
povinně	0		0

Pro potřeby projektového týmu bylo hodnoceno také organizační zajištění kurzu, aby v dalších bĕzích mohlo bĕt jakýmkoli nedostatkŭm ze strany organizátorŭ předcházeno.

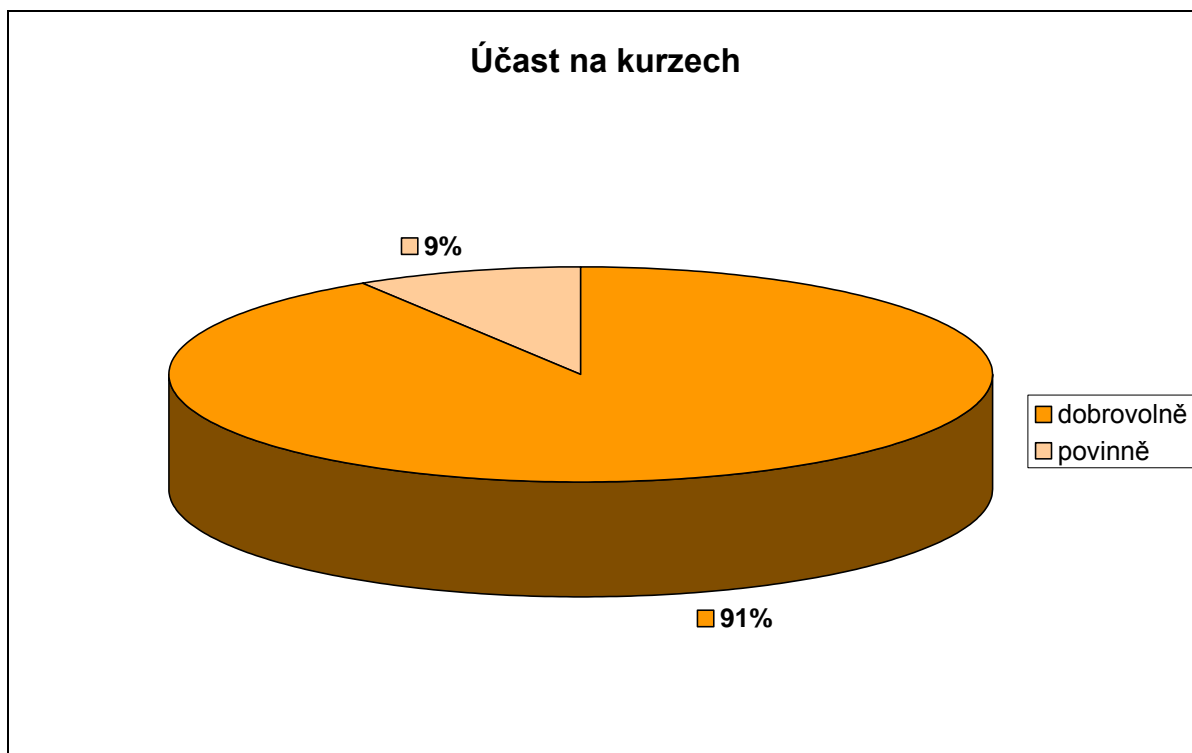

Spokojenost		%
velmi spokojen	5	83,3
spokojen	1	16,7
nespokojen	0	0,0

Souhrnné hodnocení

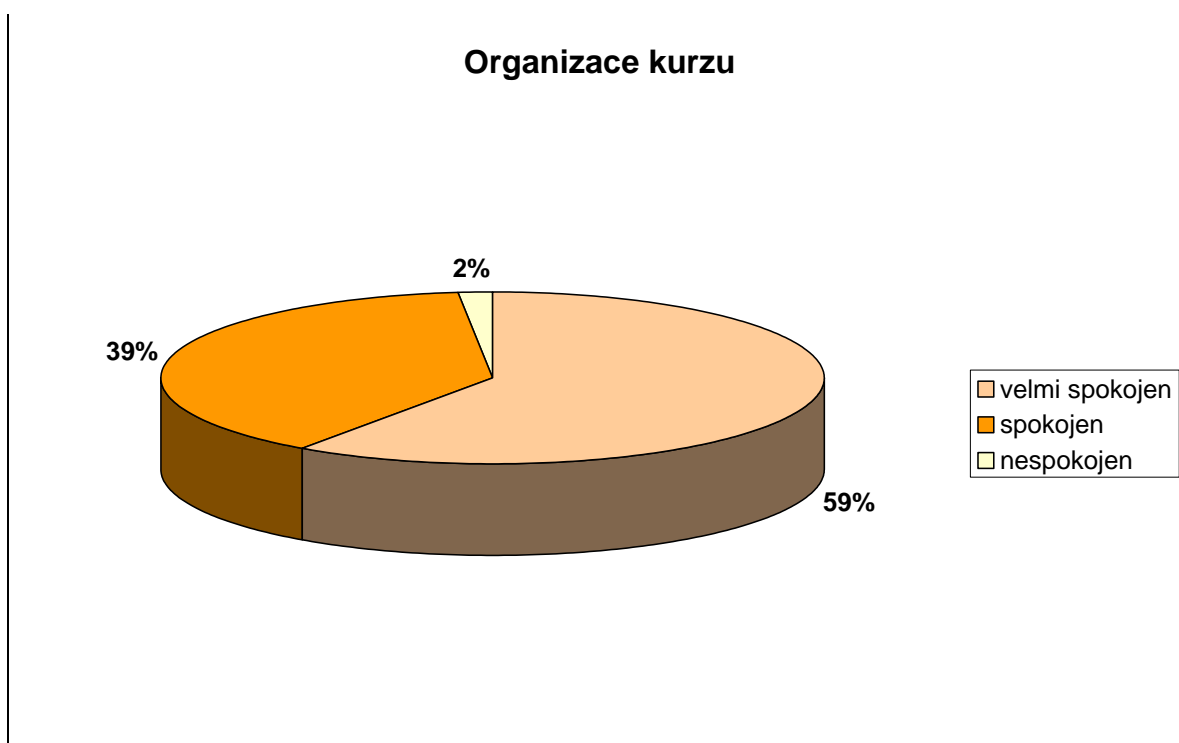
V této pasáži následují grafy s krátkým komentářem, které představují souhrnné zpracování dat. Každé hodnocení účastníkem považujeme za velmi důležité, je to jedinečná zpětná vazba pro projektový tým, zda zaměření projektu a jeho realizace se ubírá správných směrem. Celkové hodnocení pak slouží jako základ pro přípravu dalších projektů, evaluační studie je pro nás základní dokument odkazující na potřebnost projektů zabývající se vzděláváním dětí, které jdou do života s určitým handicapem „výchovy v ústavním zařízení“.

V porovnání s předchozími projekty je o účast na kurzech pořádaných Ostravskou univerzitou stále větší zájem. Jen 9 % účastníků jde do kurzu povinně (viz graf č. 1). A přesto další hodnocení naznačují, že po jeho absolvování neodchází nespokojeni.

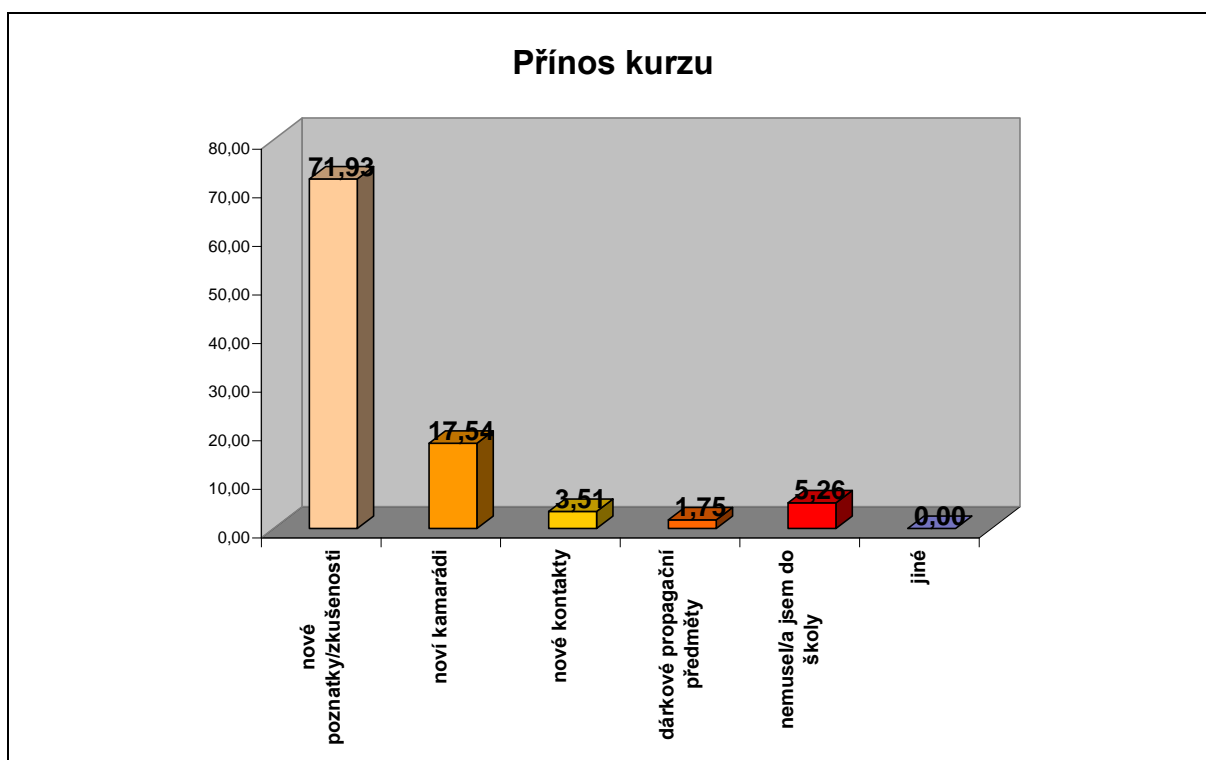
Graf 1 - Účast na kurzech

Taktéž s organizací kurzů, tak jak je realizuje zkušený projektový tým, jsou účastníci spokojeni (viz graf č. 2). Procento nespokojených ve výši 2 % představuje pouze jediný nespokojený účastník ze 112 absolventů.

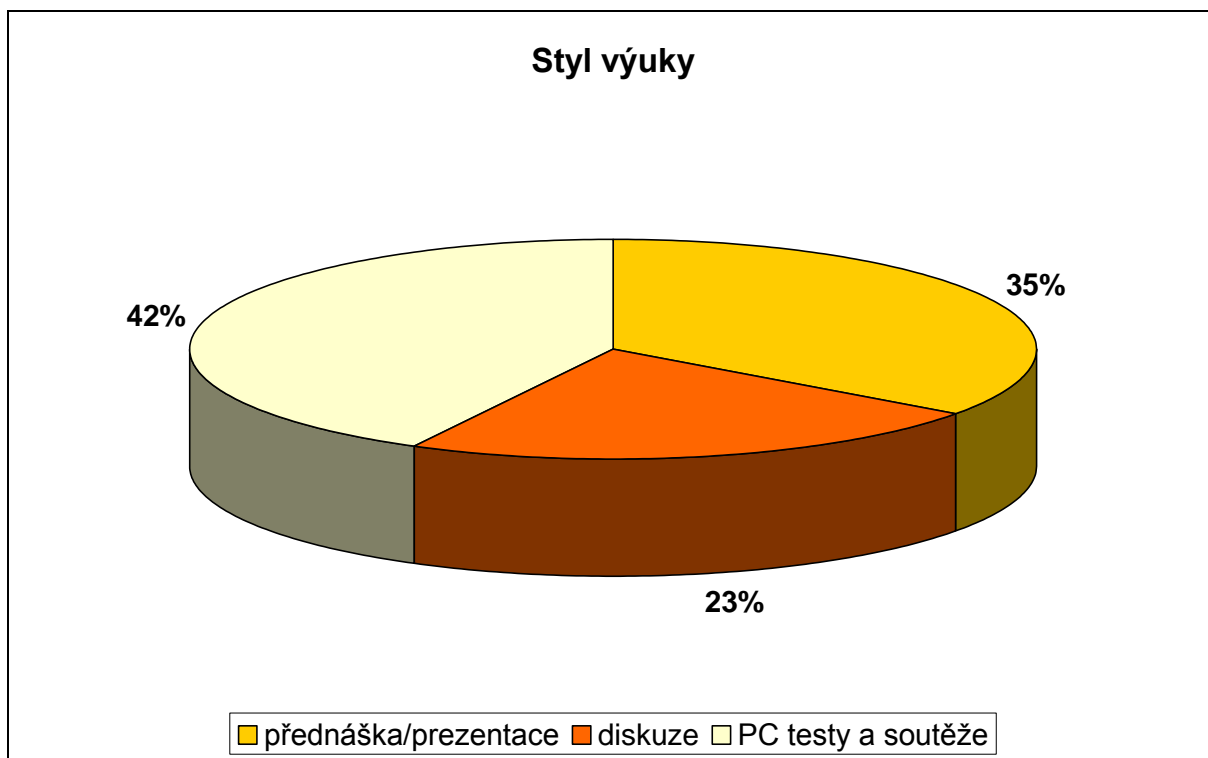
Graf 2 - Organizace kurzu

Přínos kurzu shledávají účastníci jednoznačně v získávání nových zkušeností a poznatků (viz graf č. 3). Zde taky nastává posun oproti kurzům z minulých projektů zaměřených na tuto cílovou skupinu, kde hodnotili za přínos zejména skutečnosti, že nemusí do školy a že obdrží dárkové propagační předměty. Z tohoto usuzujeme, že kurzy pořádané pod hlavičkou Ostravské univerzity si vybudovaly své jméno a plní tak vzdělávací roli, tak jak je hlavním záměrem podávaných projektů.

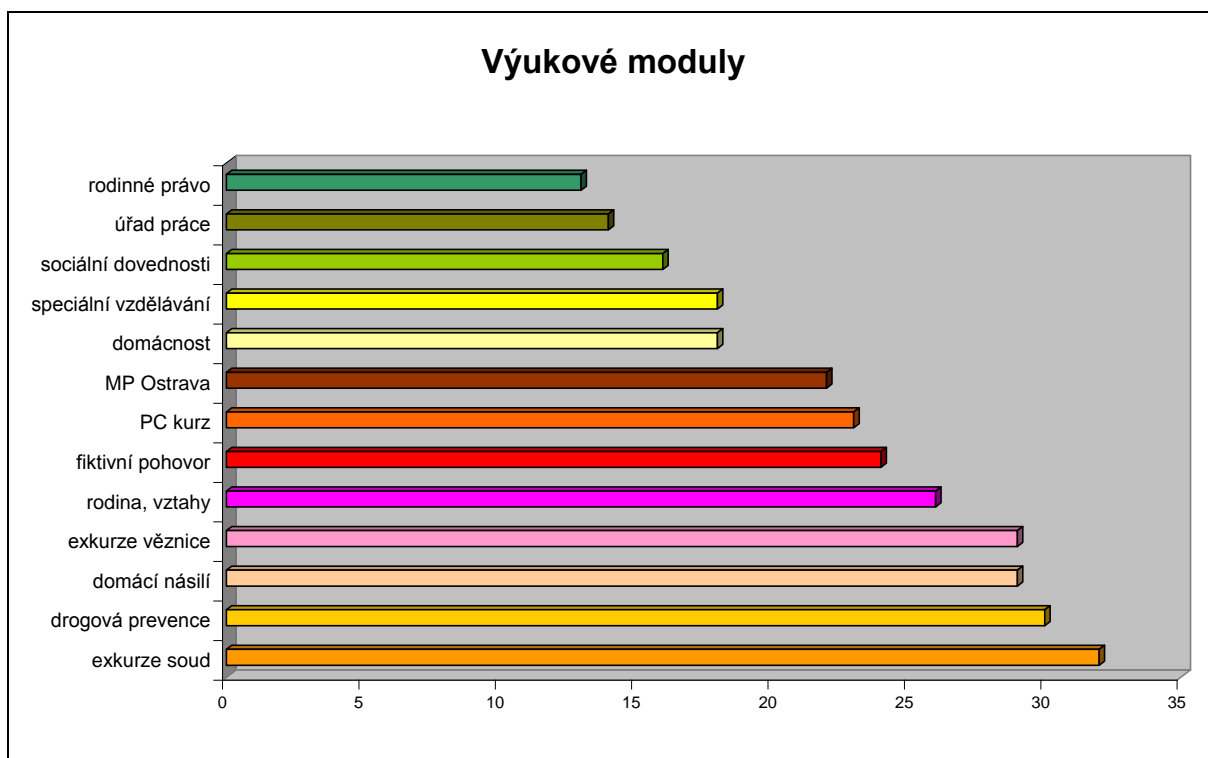
Graf 3 - Přínos kurzu

Styl výuky je pestrý, teoretické pasáže jsou sdělovány zejména formou přednášky s prezentací, praktické části pak probíhají spíše jako sociální hry, v jejichž závěru se živě diskutuje. U počítačového kurzu se velmi osvědčil styl soutěže, která dokázala vtáhnout do hry i zdrženlivější účastníky. O tom, že výukové styly jsou v kurzech rovnoměrně zastoupeny, svědčí následující graf č. 4.

Graf 4 - Styl výuky

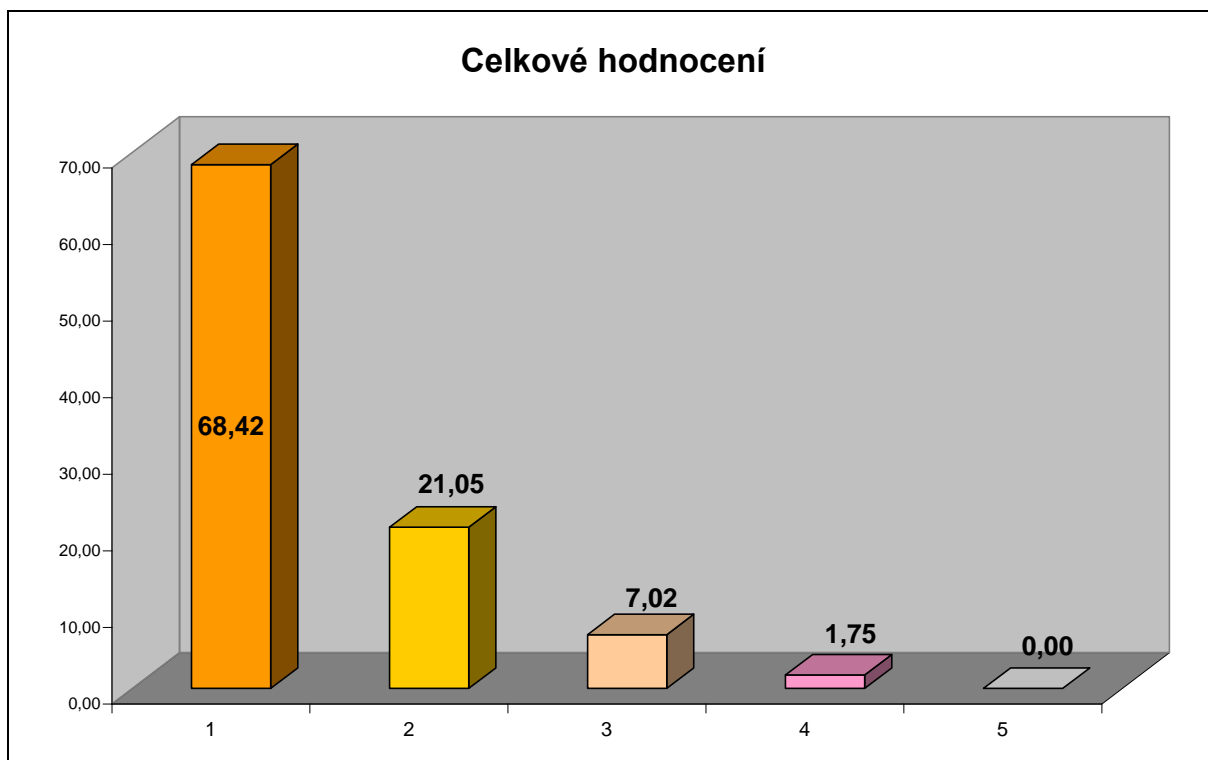
Výukové moduly jsou seřazeny podle jejich oblíbenosti u účastníků projektu. Z hodnocení vyplývá, že prim hrají dovednostní moduly a exkurze.

Graf 5 - Výukové moduly

Nicméně při hodnocení samotných modulů se ukázalo, že i ty méně oblíbené považují účastníci za velmi důležité, zejména základní informace z úřadu práce nebo poznatky z oblasti rodinného práva. Hodnocen není modul Digitální fotografie, který nebyl nabízen všem účastníkům a výsledky hodnocení by tak byly zkresleny.

Celkové hodnocení představuje spokojenost účastníků se vším, co se jejich účasti na kurzu týkalo – od obsahové náplně kurzu po organizační stránku, zázemí, stravování, dopravu a další související služby. Hodnocení bylo prováděno klasicky jako ve škole, známkami od jedničky po pětku. 89,5 % účastníků hodnotilo známkami jedna nebo dvě, což je pro celý projektový tým to nejlepší poděkování.

Graf 6 - Celkové hodnocení

3.2 Hodnocení projektu vychovateli

1. běh – pilotní

I. Symerská, Dětský domov Na Vizině, Ostrava-Slezská Ostrava

Z pohledu dětí byla většina teoretických částí málo „akční“ a srozumitelná. Proto si myslím, že by bylo nejvhodnější dětem předkládat daná témata srozumitelnou formou praktických nácviků.

Dvoudenní kurz, který probíhal na horské chatě byl dětmi hodnocen velmi pozitivně, protože se jim dostalo možnosti vyzkoušet si daná témata formou workshopů.

D. Šamajová, Dětský domov Bukovanského, Ostrava-Slezská Ostrava

Kurz byl po obsahové i realizační stránce na jedničku. Výhrady mám pouze k některým lektorům, od kterých bych očekávala více profesionality a kreativity.

L. Kubzová, Dětský domov Reymontova, Ostrava-Hrabová

Chtěla bych poděkovat za zorganizování kurzu, který byl pro děti určitě velkým přínosem. Informace a zkušenosti, které získaly, se jim budou v dalším životě určitě hodit.

Celkem bych hodnotila všechny moduly kladně, jen je škoda, že v modulu Domácnost a Úřad práce lektori více nekomunikovali s dětmi.

Z. Pechová, Výchovný ústav Ostrava-Hrabůvka

Úroveň kurzu byla velmi dobrá, a to jak po stránce obsahové, tak po stránce organizační.

Drobné doporučení:

- ozvučit učebnu na univerzitě mikrofony
- lektor by měl mít oční kontakt s dětmi, aby si udržel pozornost.

2. běh

K. Nikelová, Dětský domov Nový Jičín

Kurz opět patřil k nejlépe zorganizovaným akcím, které byly našemu zařízení nabídnuty.

Kurz byl velice zajímavý a pro děti přínosný hlavně svou strukturou a kompetentností přednášejících. Důležitý je osobní prožitek dětí, který jim akce nabídla v novém prostředí.

Pouze nám chyběla v porovnání s minulým projektem přednáška o stolování, etice a následný raut, kde si děti mohly přímo na místě vyzkoušet, jak raut probíhá. Což bylo pro děti nezapomenutelným zážitkem.

Velice kladně hodnotíme angažovanost a osobní nasazení paní Matýskové, jako dokonalé organizátorky a vlídné a chápající společnice.

L. Schenková, Dětský domov Fulnek

Ve dnech 3. – 5. 11. 2009 a 20. – 22. 11. 2009 jsem s 6 dětmi absolvovala kurz „Můj nový život“, který měl dětem z dětských domovů pomoci se startem do jejich samostatného života.

Přednášky byly sice některé dlouhé, avšak zajímavé a pro děti i jejich doprovod velice přínosné. Velice jsme ocenili také návštěvu Okresního soudu a navazující přednášku pracovníka Vazební věznice k životu za mřížemi.

Vše bylo skvěle naplánováno a spolupráce s organizátory skvělá.

H. Křečková, Dětský domov Příbor – hodnocení teoretické části

Pokud jsem hovořila s dětmi, byly z kurzu v Ostravě nadšené. Samozřejmě, že některé přednášky je zaujaly více, některé méně. Ale to se stává i u dospělých, je taky všechno nebaví. Co si z těchto přednášek odnesly, poznáte z testů, které nyní zpracovávají.

Ubytování bylo na velmi výhodném místě, a také kvalita hotelu na jedničku - ubytování, jídlo, pitný režim, to vše nemělo chybu. Ostrava byla organizačně náročnější, zejména přesuny na jednotlivá místa. Mnohdy jsme honili čas, ale stihnout se to dalo.

Mám jedinou připomínku. Protože se kurzu účastní starší děti, které nechodí tak brzy spát, možná by bylo dobré, nabídnout některé akce v okolí ubytování...jako kino, bowling ap. Je to zejména pro ty, kteří Ostravu neznají.

Těším se na další spolupráci.

J. Halfarová, Dětský domov Příbor – hodnocení praktické části

Zaměstnání - pro klienty velmi dobře zvolené téma, hlavně praktická zkušenost, kdy se měly ucházet o práci. Byli překvapeni, kolik toho bude zaměstnavatel chtít. Aby je přijali musí ze sebe vydat to nejlepší. Možná ještě opakovat.

Rodinné právo - Přednáška srozumitelná, pro život důležité orientovat se v zákoně o rodině.

Domácí násilí - i když většina má vlastní zkušenost, film Život s Bilim je šokoval. Co můžeme udělat proto, aby nedošlo k vraždě. Znat kontakty, kde mohou vyhledat pomoc. Byli seznámeni.

Nejvíce je však zaujal doktor Svoboda. I nás dospěláky. Jeho práce s dětmi i test, který jim dal odhalit, jak si nevšímáme okolí a přesto jsme schopni odsoudit, aniž známe okolnosti. Snad klienti pochopili čeho si mají všimnout, na co dávat pozor. Prostě vynikající.

Speciální vzdělávání - trošku jsem přemýšlela, co k tomu napsat. Většina klientů tyto poruchy má a je dobře, že byli seznámeni s jejich nápravou. Nemusí končit ve zvláštních školách, ale že se porucha dá odstranit nebo vylepšit.

Místo konání - bylo zvoleno velmi dobře. Prostředí, ubytování, strava, pitný režim - vše vynikající. Rovněž možnost sportování (bazén, šipky aj.) K tomu krásná příroda.

Studijní texty srozumitelné, jednoduché, pro naše klienty účelné. Celkové hodnocení je vynikající. Nejlepší, co se pro naše klienty udělalo. Z testů klientů jistě zjistíte, kde mají ještě mezery a co bude třeba zopakovat, prohloubit.

Přeji celému realizačnímu týmu hodně úspěchů a poděkování za dobře zorganizovaný kurz.

A. Ospalíková, Dětský domov Melč – hodnocení teoretické části

Teoretická část kurzu i obsahy jednotlivých seminářů byly velkým přínosem pro všechny děti. Důkazem toho byly jejich otevřené dotazy na dané téma. Hodnotím velmi kladně.

Seminář „Digitální fotografie“ byl podán vysoce odborně, zajímavě, ale pro naše děti chvílemi náročný. Navrhuji při této přednášce více praktického zapojení dětí, využití jejich zájmu o práci na PC a praktické vyzkoušení fotoaparátů, které si s sebou na základě pobídky v přihlášce přivezli.

Ubytování a strava nad očekávání, byli jsme všichni velmi spokojeni.

T. Kratochvílová, Dětský domov Melč – hodnocení praktické části

Praktická část kurzu byla připravena výborně, lektori vybráni tak, aby děti zaujali. A podařilo se bezesporu. Přispěla k tomu bezesporu vysoká erudice lektorů a jejich vazba na praktické řešení problematiky, kterou přednášeli.

Organizační zajištění taktéž výborné, dobře zvolená lokalita v krásném prostředí Beskyd. Servis bez nedostatků. Děti = klienti využili všechny možnosti aktivního trávení volného času po přednáškách. Jejich spokojenost je tím nejlepším hodnocením.

3. běh

L. Banašová, Dětský domov Milotice nad Opavou

Kurz byl pro děti dle mého názoru velmi přínosný a zajímavý, děti se díky němu dozvěděly mnoho informací potřebných do života, ale také mnoho informací o sobě.

Při hodnocení kurzu s dětmi mi sdělily, že se jim nejvíce líbila návštěva Renarkonu a beseda zde, dále návštěva soudního přelíčení u Ostravského soudu + modelová situace a také pobyt v Beskydech, kde měly možnost dozvědět se mnoho zajímavých informací, velmi se jim líbila zejména beseda s p. Svobodou. Děti se tohoto kurzu účastnily moc rády a já s nimi také.

Velice si vážíme toho, že existují projekty, které umožňují dětem z dětských domovů toto vzdělávání a i když se děti z DD snažíme do života připravovat co nejlépe, tyto kurzy a zážitky jsou nám v této práci hodně nápomocny.

Chtěla bych ještě jednou poděkovat všem organizátorům za možnost účastnit se tohoto projektu a hlavně p. Matýskové, která perfektně zvládla celou organizaci a přistupovala k nám velice mile, vstřícně a přátelsky.

O. Škrabalová, Dětský domov Opava – hodnocení teoretické části

Měla jsem možnost se seznámit s projektem „Můj nový život „ pořádaný Ostravskou univerzitou v Ostravě. Zúčastnila jsem se tohoto projektu společně se 4 našimi dětmi a musím za sebe objektivně říci, že s něčím takovým jsem se ještě nesetkala.

Po celou tuto dobu nás tímto kurzem provázela milá paní Matýsková, která měla vše zvládnuté naprosto dokonale, perfektně se o nás starala a byla nám oporou při všech činnostech, které byly pro děti připraveny.

Dodnes ještě slyším od dětí, jak úžasný byl tento kurz – organizace, sympatická paní, pobyt v hotelu, veškeré jídlo, které jim bylo poskytováno po celou dobu kurzu včetně svačinek a samozřejmě zajímavé přednášky a besedy, které i když byly pro děti velice časově náročné, na tento kurz budou dlouho vzpomínat a už se těší „snad“ na další.

Musím říct, že je opravdu velice složité a obtížné vůbec něco takového zrealizovat, že za tím stojí mnoho úsilí, lásky a práce spousty lidí a za to všem jim patří velké poděkování.

D. Grunerová, Dětský domov Opava – hodnocení praktické části

Po roce náš domov opět oslovila Ostravská univerzita v Ostravě s projektem „ Můj nový život“. Tento projekt je rozdělen do dvou třídenních kurzů – teoretické a praktické části. První běh chlapci absolvovali v průběhu listopadu v Ostravě, kde byli ubytováni v krásném hotelu MARIA se skvělou stravou a zúčastnili se řady přednášek jak na samotné univerzitě, tak na určitých úřadech.

Praktická část se odehrávala v posledním listopadovém víkendu v Beskydech, v horském hotelu MESIT, kde nemuseli nikde chodit a naopak za nimi přijížděli různí lektori, přednášející zajímavosti, které se běžně nedozví.

Všechny tyto přednášky jsou velkým přínosem pro děti s ústavní výchovou, neboť i zde mají možnost rozšířit si svůj obzor, zdokonalit své vědomosti, dovednosti, zkušenosti, seznámit se s jinými lidmi, s jiným prostředím, ale s běžnými problémy

budoucího života. Přednášky byly realizovány dětem zajímavě, přiměřeně věku a poutavě, o čemž svědčilo i to, že se po celou dobu vzdělávání podařilo lektorům udržet jejich pozornost.

Záslouhou všech odborníků a naučných výchovných materiálů, které jim byly věnovány, jsem přesvědčena, že jim v budoucím nelehkém životě mohou nesčetněkrát pomoci.

Vysoce kladně hodnotím luxusní hotelové prostředí, ve kterém se oba projekty realizovaly.

Pokud se bude v budoucnu pokračovat v organizaci projektu, pak s velkým nadšením a bez váhání se opět přihlásíme.

Velké poděkování patří milé, příjemné, laskavé a obětavé paní Gabriele Matýskové, která po celou dobu projektu se nám všem maximálně věnovala.

I. Kudělová, Dětský domov Velké Heraltice – hodnocení teoretické části

S obsahem vzdělávacího kurzu a jeho organizaci jsem byla velice spokojena. Děti mají spousty pěkných zážitků a ptají se, zda bude kurz pokračovat. I my bychom brali a kvitovali pokračování s dalšími podnětnými přednáškami a exkurzemi.

D. Petráš, Dětský domov Velké Heraltice – hodnocení praktické části

Z mého pohledu byl kurz jistě přínosem hlavně pro děti které zanedlouho opustí bránu „Domova“ a vydají se svojí cestou. Kurz rozhodně splnil mé očekávání - v dobrém a já i naše děti jsme byli nadmíru spokojeni s celkovou organizací a obsahem kurzu.

J. Poljak, Dětský domov Budišov nad Budišovkou – hodnocení teoretické části

Teoretická příprava v Ostravě, mimochodem organizačně velice dobře zvládnutá, byla nastavena dle mého názoru naprosto adekvátně k věku i potřebám účastníků. Nejzajímavější dle názoru dětí byla přednáška o vězeňství a možnostech získání zaměstnání. Rovněž drogová problematika byla objasněna srozumitelně, včetně možných důsledků. Celkově hodnotím akci jako velice vydařenou.

I. Stojanová, Dětský domov Budišov nad Budišovkou – hodnocení praktické části

Praktickou část, kterou jsme absolvovali v Beskydech, hodnotím z mého pohledu i zpětné vazby dětí velice kladně. Dětem se přednášky i cvičení líbili, samozřejmě některé více a některé méně, z některých však byly vyloženě nadšené a potřebovaly se mnou o nich i po skončení diskutovat, což je pro tento projekt upřímně dosti lichotivé.

M. Lalinská, Dětský domov Vrbno pod Pradědem

Kurz pod vedením p. Matýskové byl opravdu pečlivě a profesionálně připraven. Časově na sebe vše navazovalo, pozitivně hodnotím uskutečnění části kurzu v Ostravě a poté v Beskydech, kdy se příjemně prolínalo prostředí města s pobytem v horském prostředí. K ubytování či stravě na obou místech nemám žádných připomínek, děti si moc pochutnaly a my určitě také.

Učební texty jsou pro děti zpracovány velice srozumitelně a je velkou výhodou, že si je děti mohou ponechat a případně se k zajímavým či pro ně méně srozumitelným pasážím vracet.

Úroveň přednášek byla dle mého názoru přímo úměrná osobě přednášejícího - zda a jak dokáže děti zaujmout a tím si samozřejmě také získává pozornost dětí. Konkrétním příkladem může být přednáška Dr. Svobody, ze které byly děti přímo nadšené a měly pocit, že skončila příliš brzy. Naproti tomu přednášející z úřadu práce jako by netušila, pro koho vlastně přednáší.

Celkově ovšem byl kurz pro děti velkým přínosem – náplň kurzu, rozšíření vědomostí, změna prostředí, navázání nových přátelství a v neposlední řadě také zkouška své vlastní osobnosti.

Velké poděkování patří především p. Matýskové, která se svou obětavostí, profesionálním a zároveň lidským přístupem, pečlivostí a odpovědností postarala o bezproblémový průběh obou částí kurzu.

Byla pro nás sluníčkem, vždy usměvavá, milá, příjemná a kdykoli připravena poradit či pomoci. Děkuje paní Matýsková!

4. běh

J. Vlačuhová, Dětský domov Lichnov

Projekt hodnotím kladně. Byl pro děti přínosem, dozvěděly se mnoho důležitých věcí potřebných pro jejich budoucí život. Je důležité, že tyto informace slyšely od mnoha zajímavých a vzdělaných osob, se kterými nepřijdou do každodenního kontaktu a berou jejich přednášky vážněji než od tet – vychovatelek. Mně osobně se líbily materiály, se kterými se dá po celý rok pracovat a můžeme s dětmi probírat určitá témata, která je zaujala. Např. práce na PC, prevence patologických jevů a hlavně téma – Domácnost.

Přínosem pro děti byla exkurze na Okresním soudu, která v nich vyvolala největší citové emoce.

Velice kladně byl ze strany dětí hodnocen pobyt na rekreační chatě v Beskydech.

H. Příbelová, Dětský domov Havířov

Velmi dobře zpracovaný teoretický i praktický výcvik.

Organizace na výbornou po stránce ubytování, dopravy, přednášek i besed.

Děti probíraná témata vedla k následným diskusím a dalším dotazům v dětském domově.

Největší odezvu a zájem byl o pana Svobodu – velmi rádi bychom jej pozvali i k nám do dětského domova. Děti velmi oslovil a zaujal. Jeho „práce“ s naší Adélou Glatzovou, kdy jí velmi pečlivě vysvětlil, kterým směrem by se měla se svými schopnostmi zaměřit velmi brzy sklídl kýžené ovoce – Adéla vyhrála celorepublikovou soutěž MISS dětských domovů 2010.

Jako sociální pracovnice jsem načerpala také pár zajímavých nápadů pro další práci při přípravě našich dětí pro vstup do samostatného života. Získala jsem nové kontakty.

Jediný nedostatek jsem viděla v přednášce paní z úřadu práce – nezáživná forma přednášky, bez navázání kontaktu s dětmi. Bylo by zapotřebí, aby přednášející přizpůsobil svůj projev tak, aby zaujal cílovou skupinu.

5. běh

I. Dlouhá, M. Orlitová, Dětský domov Frýdek-Místek

Z našeho pohledu byla velmi vhodně vybraná témata včetně kvalitního výběru přednášejících. Přivítali jsme, že s takovými projekty jsou seznamovány děti z dětských domovů. Myslíme si, že jejich účast na tomto projektu je obohatila a přiměla je se zamyslet nad situacemi, které je čekají po odchodu z našeho zařízení.

J. Literáková, Dětský domov Čeladná – hodnocení teoretické části

Celá Ostravská část mě nadchla. Byly zajištěny veškeré služby. Ubytování v krásném hotelu předčilo má očekávání. Strava, svačinky a celodenní pitný režim byl zajištěn výborně. Moc se mi líbili jednotliví přednášející. Jejich projev byl zajímavý a měl šmrnc. Celá akce byla perfektně organizačně zvládnutá.

D. Maliníková, Dětský domov Čeladná – hodnocení praktické části

Ve dnech 16. 18. 4. 2010 jsem se zúčastnila jako dozor dětí v rámci projektu „Příprava dětí a mladých lidí na vstup do samostatného života“. Měla jsem možnost se zúčastnit všech přednášek. Z mého pohledu byly přednášky koncipovány veskrze zábavnou formou, byly zajímavé, ale také velice poučné a především jsem se i já osobně, nejen děti dozvěděla spoustu nových a potřebných věcí pro život jako takový. Na přednášejících, lektorech bylo poznat, že to jsou velice erudovaní lidé na správných místech a především jim nechyběl „potřebný zápal pro věc“.

Věřím proto, že i děti si z těchto přednášek mnohé odnesli. Zda-li získané teoretické dovednosti dokáží využít i v praxi, však ukáže jen čas.

3.3 Hodnocení projektu lektory

R. Mohyla, Výchovný ústav Ostrava-Hrabová, přednáška Domácnost

Reakce dětí na přednášku byly standardní, mám za to, že si děti odnesly cenné informace, které mohou využít po opuštění ústavní péče ve svém dospělém životě. V příštích přednáškách se chci více zaměřit na spolupráci dětí ve skupinkách, aby se ještě lépe mohly zapojit do naučného procesu.

K. Őrdőghová, Úřad práce, přednáška Zaměstnání

Dne 15. 5. 2009 proběhl první běh přednášky k modulu „ZAMĚSTNANOST“.

Z pohledu lektora hodnotím jeho průběh jako vyhovující. Je zřejmé, že první teoretická část přednášky posluchače zaujala jen v částech, které se jich bezprostředně týkaly, což je k jejich věku pochopitelné. V druhé, praktické části byla již jejich pozornost lepší. Přednášku není potřeba měnit, pouze upravím strukturu tak, aby se více času věnovalo věcem praktickým, tj. hledání zaměstnání v praxi, průběh přijímacího procesu na úřadu práce a dále aktivity při uzavírání pracovního poměru. Materiální zabezpečení modulu bylo na vynikající úrovni.

J. Hlaváč, RENARKON, přednáška Drogy a závislosti

Myslím, že na naše téma děti reagovaly dobře, je pro ně záživné a zajímavé. Lze tak soudit i podle dotazů, které měly, a to nejen během, ale i po skončení přednášky. Jako jediný nedostatek vnímám malou časovou dotaci. Bylo nutno informace selektovat, a celou formu přednášky jaksí zrychlit. Budu se asi z části opakovat, ale myslím si, že:

Každá aktivita, která těmto dětem přináší nové poznatky, schopnosti a dovednosti v dalším životě má mnohem větší význam než všechny I-phony, mobily a jiná zábavní elektronika věnovaná sponzory v období Vánoc. Věci jim v důsledku nic nedají, ale díky této akci možná budou schopny si tyto věci, tedy určitý životní standard, zajistit v dospělém životě. A to legální cestou.

D. Kondělka, RENARKON, přednáška Drogy a závislosti

Po pilotním ověření našeho tématu Prevence patologických jevů – Závislosti se domnívám, že nejsou nutné žádné změny ve struktuře přednášky. Zhruba 40 minut zůstane věnováno problematice rizik jednotlivých návykových látek a závislosti jako takové.

Z mého pohledu je dostačující rovněž zhruba 25-minutový přehled typů jednotlivých zařízení, které se věnují prevenci a léčbě drogových závislostí.

Závěrečná část příspěvku je věnována samotné diskuzi, kde se osvědčilo rozdat dětem papírky, kam mohou napsat své dotazy. Časový prostor pro jejich zodpovězení a případné doplnění byl mohl být však delší.

Pokud by to projekt umožnil, moc bychom ocenili navýšení časové dotace naší přednášky. Jednak kvůli většímu časovému prostoru pro diskusi s dětmi a rádi bychom s dětmi probrali také rizika spojená s užíváním drog a problematiku HIV a dalších pohlavně přenosných chorob spojených s užíváním drog. Na toto téma totiž v současné době, přestože je stále vysoce aktuální, je v diskusích s dětmi, mládeží trošku zapomínáno.

Monika Kološová, Marcel Vácha, Městská policie, skupina prevence, přednáška Kriminalita dětí a mládeže

Z našeho pohledu je projekt úspěšný a naše interaktivní cvičení se setkalo s kladným ohlasem u těch hlavních – u samotných dětí. Náplň naší přednášky bychom ponechali beze změny.

V. Janák, Ostravská univerzita, přednáška Práce s PC

Pilotní běh školení probíhal na vzorku cca 20 mladých lidí z cílové skupiny (tedy děti z dětských domovů, které zanedlouho budou muset z domova odejít a začít samostatný život).

Samotný průběh tohoto školení, jakožto i míra zapojení a spoluúčasti školených osob byly ovlivněny hned několika faktory.

Blok, který jsem přednášel, byl v rámci celého kompletního programu zařazen až mezi posledními. Na účastnících tak byla již znát mírně zvýšená únava a počáteční apatie.

Dalším – dost možná mnohem důležitějším faktorem je skutečnost, že v rámci mého bloku školení využívají účastníci počítače. Což v praxi znamená, že téměř všichni se okamžitě začínají brouzdat po stránkách, které je zrovna zajímají, případně se připojují k aplikacím, umožňujícím komunikaci s přáteli a kamarády prostřednictvím protokolů ICQ apod.

Ve výsledku jde tedy o to, že pozornost, kterou jsou za takovýchto podmínek účastníci schopni a ochotni věnovat probíraným tématům školení rapidně klesá.

Pro úspěšné předání informací je tedy naprosto nezbytné aktivně posilovat motivaci jednoho každého účastníka ke sledování probírané látky a k větší interakci.

Zmíněné problémy jsem předvídal a v pilotním běhu jsem proto vsadil na dva motivační faktory: soutěživost a odměny v podobě drobných sladkostí.

Účastníci byli vyzýváni k plnění jednotlivých úkolů buďto formou soutěže, kdy odměnu získal jeden nebo tři nejrychlejší, nebo – a to mnohem častěji – tak, že každý kdo úkol prokazatelně splnil, získal odměnu také.

Tímto postupem se podařilo v krátkém čase nejen zapojit drtivou většinu účastníků, ale vytvořit také příjemnou, mírně soutěživou atmosféru, díky které pak účastníci ochotně plnili různá zadání i v případech, kdy za to odměnu získat nemohli. Větší soustředění na probíraná témata pak vedla k ojedinělým situacím, kdy účastníci sami vznášeli další související dotazy, v prokazatelné snaze získat hlubší, doplňující informace ke konkrétnímu tématu.

Celkově pilotní běh školení hodnotím jako úspěšný. Pro úspěšný průběh však považuji zařazení uvedených motivačních nástrojů jako nezbytné. Náklady s tímto spojené jsou obhajitelné (v našem konkrétním případě se jednalo o 10 Kč na osobu), přičemž rozdíl ve výsledném dopadu je skutečně významný.

P. Piechowicz, přednáška Digitální fotografie

Dne 15. 5. 2009 proběhla první přednáška o digitální fotografii v rámci kurzu Práce s PC – Digitální fotografie. Téma digitální fotografie je velmi složité a již zpočátku bylo vidět, že přednáška formou teorie doplněná o názorné ukázky posluchače dostatečně nezaujala. Z toho důvodu jsem přímo na místě na fotoaparátu prakticky předvedl jednotlivé situace a posluchači projevili okamžitý zájem.

Vzhledem k tomu, že učební text dostatečně vysvětluje teorii digitální fotografie i s názornými ukázkami, navrhuji změnit přednášku tak, aby sestávala z praktických

ukázek modelových situací. K tomuto je rovněž zapotřebí, aby posluchači na přednášce disponovali digitálním fotoaparátem včetně kabelu, abych mohl příklady prakticky předvádět na modelu, který je dětem k dispozici v jejich Domově. Proto prosím, aby byli vychovatelé o této skutečnosti předem informováni a děti na tuto přednášku vybavili digitálními fotoaparáty.

Přednáška bude jako při pilotním kurzu doplněna projekcí, avšak v menším teoretickém a větším praktickém a názorném rozsahu.

J. Kachlová, MMO, přednáška Rodinné právo

Navrhuji ponechat stejnou posloupnost přednášek v modulu, tedy moje přednáška, poté dr. Fialová a jako poslední dr. Svoboda. Je logické začít obecným (a pro děti zřejmě nejnudnějším) úvodem do problematiky.

Dle mého názoru vše proběhlo zcela v pořádku, přiměřeně konkrétní skupině dětí a probíranému tématu.

I. Fialová, Ostravská univerzita, přednáška Domácí násilí

Atmosféra kurzu byla příjemná, pozornost udrželi posluchači po celou dobu přednášky. Několik dětí reagovalo na položené otázky zcela spontánně, některé děti až na vyzvání. Téma hodnotili posluchači jako velmi přínosné pro život.

Z organizačního hlediska byl kurz zajištěn výborně.

J. Svoboda, Ostravská univerzita, přednáška Rodinné vztahy

Přístup aktérů k nabízenému tématu chápu jako velmi pozitivní a to především pro snahu osobních konzultací po ukončení od několika účastníků. Nabízené problémy však byly natolik závažné, že nebylo možné hledat v krátkém časovém rozpětí řešení.

Jako výrazně přínosné ze strany účastníků chápu jejich tendenci respektovat názor dospělého, otevřeně a se zájmem přistupovat k odborníkovi, během krátkého času k němu nacházet cestu důvěry, schopnost formulovat svůj problém a nízkou míru studu před ostatními.

K. Nickelová, Dětský domov Nový Jičín, přednáška Speciální vzdělávání

Organizace kurzu byla velice pečlivě a výborně zajištěna. Děti projevily neskrývaný zájem o připravené pomůcky, které si mohly vyzkoušet, živě se zapojily do nabízených aktivit. Nadchla je práce s Legem. Pomůcky zaujaly i přítomné vychovatelky.

Děkuji vedení projektu za odbornou pomoc, umožnění služebních cest a zajištění pomůcek, které oslovily jak děti, tak i vychovatele.

Velice si vážím a oceňuji osobní přístup manažerky paní ing. Řepkové a administrátorky kurzu paní Matýskové.

V případě dárkových balíčků doporučujeme zařadit gelové pastely, které měly u dětí i u vychovatelů obrovský úspěch a pexetrio.

J. Swierkoszová, Ostravská univerzita, přednáška Speciální vzdělávání

Děkuji týmu vedení projektu za odbornou pomoc, umožnění služebních cest a motivující podporu při zajištění pomůcek, které přispěly k splnění cílů kurzu.

Vysoce oceňuji osobní angažovanost manažerky paní ing. Řepkové a administrátorky kurzu paní Matýskové při zajišťování materiálu k reedukaci a trpělivost při individuálních odborných konzultacích.

Po organizační stránce byl kurz velmi dobře připraven, byli jsme v kontaktu nejen s frekventanty, ale i s jejich vychovatelkami.

Vyžádání osobních konzultací ve čtyřech případech považuji za projev důvěry ze strany frekventantů, čehož si lektorky váží.

V případě dárkových balíčků pro frekventanty doporučujeme zařazení pastelů, které si v průběhu kurzu oblíbili.

I. Matrosová, Pedagogické-psychologická poradna, přednáška Sociální dovednosti

S projektem jsem velmi spokojena, organizačně je velmi dobře zajištěn. Prostory pro práci s dětmi jsou dostačující. Práci s dětmi hodnotím kladně.

Poděkování patří paní Matýskové za profesionální přístup, ochotu, vstřícnost, trpělivost a plné nasazení.

I. Symerská, Dětský domov Na Vizině, Ostrava-Slezská Ostrava, přednáška

Sociální dovednosti

Z hlediska lektora mohu zkonstatovat, že pro děti bylo nejsrozumitelnější, když se daný seminář předkládal formou her a workshopů. Při teoretické části děti vyvíjely menší aktivitu a méně se zapojovaly než při dvou výše jmenovaných formách.

Děti seminář zaujal s tím, že nejoblíbenější byla tvorba vlastního erbů.

Příští semináře operativně uzpůsobíme dle požadavků dětí, kdy z předešlých zkušeností a reakcí se jim budeme snažit nabídnout vykládanou látku co nejatraktivnější formou.

M. Konvičný, AHRA-Human Resource Agency, s. r. o., přednáška Fiktivní pohovor do zaměstnání

Na přednášce se více osvědčila interaktivní forma práce se skupinou, zapojování jednotlivců i menších skupinek než prezentace, mentorování textu.

Z použitých metod pak rolové hry, týmové soutěže, ankety a skupinové zpracování modelových situací. Zejména také proto, že tento blok je zařazen v závěru soustředění a děti již byly již značně unavené. Těmito nástroji se podařilo tuto situaci dobře zvládnout a blok splnil svůj účel.

Interně s dalším lektorem Ing. Novotným a Ing. Kazíkem provedeme úpravy v timingu plánu kurzu a ve formách, abychom ještě více přiblížili výukové prostředky potřebám cílové skupiny.

ZÁVĚR

Jak již v různých formách v evaluační zprávě zaznělo, děti vychovávané v ústavní péči často dosahují nízké úrovně školního vzdělání, mají sníženou schopnost sociální integrace, mají potíže v navazování vztahů, jsou výrazně více ohroženy sociálně-patologickými vlivy než-li děti vychovávané v kvalitní rodině. Ústavní výchova limituje rozvoj pozitivního vztahu dětí k práci. Všechny výše uvedené faktory často způsobují selhání mladého člověka po odchodu z ústavního zařízení. Mnozí končí v řadách dlouhodobě nezaměstnaných, nemohou si udržet práci, bydlení a jsou svými osobními problémy strháváni ke společensky nežádoucím činnostem (kriminalita, drogy apod.). Velmi často dochází k tomu, že kvůli nedostatečné osobní motivaci nedokončí školní docházku. To je jedním z nejzásadnějších důvodů následného selhání, protože je snížena jejich šance uplatnit se na trhu práce.

Věřím, že se podařilo splnit hlavní cíl projektu:

- pomoci alespoň vybrané skupině dětí, aby se vypořádaly s potížemi spojenými s odchodem z domova a s problémy, které mají v dětském domově nebo ve výchovném ústavu.
- zorganizovat a uskutečnit kurzy, které jsou zaměřeny na rozvoj osobnosti, na získání přátelských vztahů ve skupině, přičemž veškeré tyto činnosti vést takovou formou, aby děti své poznatky, dovednosti a zkušenosti mohly následně uplatnit prakticky ve svém životě.
- nabídnout mladým dospělým teoretické, ale i praktické informace např. z oblasti zaměstnání, práv dětí a mládeže, ekonomiky běžného života, rodinného práva a práce s prostředky komunikačních technologií.
- předat výukové materiály, kde kdykoliv naleznou důležité informace, které během svého osamotnění zcela jistě dříve nebo později uvítají.